

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četr strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Tole čitajte na glas v vsaki hiši!

Kar mora biti - mora biti!

Kadar se je »Slovenski gospodar« obračal na svoje cenjene naročnike z vabilom, da bi se še zanaprej naročili, je navadno vedno malo potarnal, kako hudo je za denar. Danes pa ne bomo tarnali. Ne zaradi tega, ker bi morda ne bilo hudo za denar; saj je hudo, kakor ni bilo še nikdar. Mi zaradi tega na tem mestu o tem ne bomo govorili, ker to itak vsak ve, dasi mnogi tega dolgo niso hoteli verjeti. Danes vedo to trgovci, ker kmet ne kupuje, vedo industrijci, ker trgovci nimajo komu prodajati, ko nihče ne kupuje; ve davkarija, ki mora z rubežni iztiskavati davke od ljudi, ki so znani kot tenkovestni davkoplačevalci; ve vlada v Beogradu, ki išče zdravila na vse načine; ve pa to posebno kmet sam, ki to čuti na lastni koži in v lastnem želodcu.

Ko smo pred kratkim premišljevali, kaj bi letos napisali za vabilo k naročbi, smo imeli priliko, da smo izročili nekemu kmetu, ki je osebno prišel k nam, položnico za naročnino, pa nam je rekel: »Vsako položnico pogledam po strani, toda pri položnici »Slov. gospodarja« pa rečem: **»Kar mora biti — mora biti!«** Iz razgovora s tem možem smo doznali, kako on in z njim vsi zavedni kmetje vedo, kaj pomeni **danes** za kmeta njegov časopis, njegov tednik »Slovenski gospodar«. Zato smo se kar odločili, da bomo ponovili danes le njegove besede. Takole nam je dejal:

»Ničesar na svetu ne gre v nič; nikdar ni nepretrgoma samo zima; pride zopet pomlad in tudi mi kmetje ne smemo obupati. Moramo v boj za boljšo bodočnost svojega stanu! **In kako orožje si bomo izbrali? Tisk, časopisi!** S tem orožjem se bomo združili med seboj v eno nezmagljivo vrsto borcev; s tem orožjem se bomo borili za pravice in upoštevanje ter uveljavljanje našega kmetijskega stanu. Nihče brez pluga ne more orati, noben stan brez časopisa ne more napredovati!

Poglejte druge stanove! Trgovci, bankirji, izobraženci, pa tudi delavci, dasi jih je veliko manj, pomenijo mnogo, ker imajo močno časopisje. Tudi mi kmetje moramo gledati na to, da imamo močno časopisje, da bode posebno naš najstarejši prijatelj, naš tednik »Slovenski gospodar« v vsaki hiši vsakotjedenski gost!

Izobraženi kmetje, ki čitajo in znajo potem tudi svoje povedati, se bodo veliko hitreje otepavali krize in tistih, ki jih v to krizo tiščijo. Svojo izobrazbo črpajo tudi oni iz svojega časopisja, iz »Slov. gospodarja«, ki je nas kmete pripeljal že večkrat iz največjih zmed; tu dobivamo za vsakdanje življenje potrebne podatke in navodila, pa tudi koristnega razvedrila.

Tudi na tole ne smemo pozabiti! Drevo, ki ne prejema več soka iz zemlje, se posuši in usahne. Enako bo tudi s kmetijskim stanom, ako mu ne bo časopis dovajal življenskih sil, pa dobre volje in poguma. Sam za sebe vem, da bi se brez »Slovenskega gospodarja« počutil, kakor da živim sredi peščene puščave Sahare doli v daljni Afriki — brez kapljice vode, brez zveze s svetom, obdan od divjih, požrešnih zveri brez orožja in obrambe.

Zato vam rečem: Ko boste letos pisali naročnikom, da se zopet naročijo na »Slovenskega gospodarja« za leto 1934, jim napišite, da sem kot star naročnik in njihov stanovski tovariš rekel glede naročnine »Slovenskega gospodarja«: **Kar mora biti — mora biti!** In kljub vsem težavam mora biti »Slovenski gospodar« v vsaki hiši! On naj nas druži, on naj nam daje poguma in naj nas vodi v boj za boljšo bodočnost slovenskega kmeta! Tovariši! Kot naročniki »Slovenskega gospodarja« podajmo si roke! Ne klonimo kljub vsemu, kar se okrog nas dogaja! Enkrat plačamo naročnino in potem smo vse leto brez skrbi, da nas bo »Slovenski gospodar« vsak teden obiskal in nam povedal, kar nam je potrebno vedeti za to veliko dobo, ki jo v težavah preživljamo! Bodimo z njim kot en mož!

Da bi ga vi slišali, kako navdušeno nam je to govoril! Strmeli smo vanj! Vemo, da so vsi, vsaj po večini vsi naši naročniki kot je on. Vemo, da jim ni treba več govoriti o važnosti kmetijskega glasila »Slovenskega gospodarja«. Ko boste čitali te njegove besede v svoji domači hiši na glas, čitajte jih z istim

V NAŠI DRŽAVI.

V očigled novemu državnemu proračunu je predložil finančni minister parlamentu celo vrsto novih zakonov ter uredb, kakor: Ustanovijo se državni in banovinski fondi za javna dela. Poviša se trošarina na bencin. Banovine bodo lahko uvedle po sklepu banovinskega sveta in z odobrenjem ministrskega sveta banovinsko trošarino na vino ter žganje. Spremeni se zakon o neposrednih davkih. Spremembe se nanašajo na vse vrste davkov, izvzemaš zemljarino. Finančni minister predlaga zvišanje trošarine na kavo, na opako in na gradbeni les. Povišale se bodo takse na časniške oglase in na reklame, na menice, gostilniške in druge račune, na koncerte ter predstave. Zniža in poenostavi se šolnina.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Padec francoske vlade. Dne 24. nov. je podala ostavko Sarrautova francoska vlada. Bila je pri vladnem krmilu 27 dni. Pri glasovanju o znižanju uradnih plač je izrekla zbornica Sarrautovemu kabinetu nezaupnico, nakar je došlo do ostavke. Mandat za sestavo nove vlade je prejel Chautemps.

Nova preganjanja katoličanov v Mehiki. Mehška vlada je izdala celo vrsto naredb proti duhovnikom in proti katoličanom. Na vidiku so nova preganjanja katoliške cerkve v Mehiki.

Na Kitajskem zopet nova država. — Poveljnik vojaških sil v kitajski provinci Fukien je proglasil neodvisnost province Fukien od centralne vlade kitajske republike v Nankingu. Izjavil je, da bo za kritje stroškov za prehrano vojaštva prevzel vse dohodke države v tej provinci. V glavnem mestu te province Amoy je proglašeno obsedno stanje. Pokrajina Fukien leži severno od Kantona in šteje nad 14 milijonov prebivalcev.

**Ali si že obnovil
naročnino?**

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrletno 9 Din.

navdušenjem, kakor jih je on govoril; in v isti odločni volji, saj hočete vendar živeti in sicer bolje živeti kot dosedaj. Zato zakličite:

Kar mora biti — mora biti! »Slovenski gospodar« mora biti v naši hiši, zato mu ostanemo zvesti vsi dosedanji naročniki in bomo storili vse, da pridobimo še nove!

Prijatelji!

Napreji!

Na delo!

Bog blagoslovi!

Evharistični kongres v Mariboru. — Svet potrebuje pomoči in tolažbe. Čim bolj se na zemlji množijo težave in čim bolj raste trpljenje, tem večje je hrepenenje po olajšanju in utehi. Svet te tolažbe dati ne more. On rodi gorje in bolest, zdravila in okrepčila pa ne nudi, ker ga nima. Pomoč je pri Njem, pri katerem je ljubezen in moč, in to je naš božji Odrešenik. Iz tabernaklja, kjer je Kristus resnično pričujoč kot Bog in človek, se razlega povabilni glas: »Pridite k meni vsi, ki trpite in ste obremenjeni, in jaz vas bom poživil.« Mnogo jih je bilo, ki so ta glas preslišali. V dneh, ko sije solnce zadovoljnosti, sreče in radosti, se uho kaj rado zapre temu klicu. Ko pa trka pomanjkanje in trpljenje na vrata, se človeško srce z večjo pripravnostjo odpre povabilu božjega Srca. Iskajoč pomoči pri njem, ki biva med nami v presv. Evharistiji, se človek tudi zave svoje dolžnosti napram Evharistiji. Številni evharistični shodi, ki se zadnja leta vršijo po raznih delih sveta, spričujejo, kako ljudje to zavest izvršujejo pred vso javnostjo. Tudi Slovenija noče zaostati za deželami, ki dajejo čast Kristusu v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Dokaz za to so evharistični shodi, ki so se vršili po raznih krajih in okrajih naše ožje domovine. V naši lavantinski škofiji je bilo letos in lani več okrajnih, odnosno okrožnih, v vsakem oziru prav lepo uspešnih evharističnih shodov. Prihodnje leto se bo vršil za celo škofijo velik evharistični shod v Mariboru. Ta prelepa in prekoristna verska prireditel, na katero že sedaj opozarjamo, se bo vršila najbrž v mesecu juniju 1934.

Evharistični kongres v Braziliji. V letošnji jeseni se je vršil prvi nacionalni (narodni) evharistični kongres za Brazilijo (v južni Ameriki), in sicer v mestu Bahija. Udeležba iz te ozemske ogromne države je bila številčno velika. Vsi stanovi iz vseh pokrajin so bili zastopani v prav obilnem številu. Vsi, ki so se udeleževali prireditel, so tekmovali med seboj, kako bi boljše, lepše in pobožnejše počastili v Zakramentu pričujočega Boga. Sama evharistična procesija je bila dolga 7 km. Ob cestah in po ulicah, kjer je šel sprevod, je občinstvo stalo v gostem špalirju in z globoko vero in častjo pozdravljalo presv. Evharistijo. Da bi sadovi evharističnega kongresa bili trajnejši ter bi postali njih deležni najširši sloji, se je ob tej priliki ustanovila Katoliška

akcija za celo Brazilijo. V njeno področje spada udejstvovanje verske misli pri pripadnikih vseh stanov. Kristus kralj naj vlada srcem posameznikov, naj vlada družinam, deželam in vsej državi. Posebno pozornost bo Katoliška akcija posvečala mladini, za katero ni druge prave vzgoje kot vzgoja v duhu Kristusa in njegove cerkve. Evharistični zbor v Braziliji je tudi poslal sv. Očetu papežu Piju XI. prošnjo, naj bi se Vnebovzetje Marijino proglasilo kot dogma — kot od Boga razodeta resnica, ki jo morajo vsi kristjani verovati. Evharistični shod v Braziliji je tako potrdil staro preizkušeno resnico, da sta češčenje Evharistije in češčenje Matere Zveličarjeve v ozki zvezi med seboj.

Sveti kraji v Palestini. Sveta dežela hrani v svojem okrilju kraje, ki so vsakemu kristjanu prav dragi kot pozorišče rojstva, mladosti, delovanja, trpljenja ni smrti našega božjega Odrešenika. To so n. pr. Betlehem, Nazaret, Jeruzalem itd. Več stoletij so se kristjani krvavo borili, da bi rešili te kraje iz nekrščanskih rok. Uspeli so le deloma. Kraj, kjer je Kristus imel s svojimi apostoli poslednjo večerjo, kjer je torej bil prvi oltar Evharistije, ni v krščanskih rokah. Tudi drugi kraji niso v celoti pod oblastjo kristjanov, marveč razpolagajo vsaj deloma nad njimi tudi takšni činitelji, ki niso krščanski. V zadnjem času pretijo svetim krajem nevarnosti zlasti od napredovanja nacionalističnega židovstva v Palestini. Na to nevarnost so že začeli kazati vatikanski krogi. Židovskemu prodiranju se protivijo Arabci, ker se bojijo, da bi se židovi prenašlo pomnožili in razmnožili ter izpodrinili arabski živelj. Vatikanski krogi (okoli sv. Očeta v Rimu) pa ne morejo več zakrivati bojazni, da bi moglo nacionalistično židovstvo obnoviti stari židovski fanatizem zoper krščanstvo, zoper Kristusa in zoper kraje, ki so posvečeni po našem Odrešeniku in njegovem delovanju. Radi tega izražajo vatikanski krogi željo in nado, da se sveti kraji v Palestini izvzamejo iz torišča političnih preprirov, ter se potom mednarodne uredbe priznajo v celoti tistim, ki v Kristusa verujejo ter ga častijo kot božjega Odrešenika.

Dom duhovnih vaj pri sv. Jožefu n. Celjem. Tridnevne oddeljene duhovne vaje v domu bodo za gospe, začetek v soboto dne 16. dec. ob šestih zvečer. Za dekleta: Prvi tečaj začetek v soboto dne 2. decembra ob šestih zvečer. Drugi tečaj začetek v torek dne 26. decembra ob šestih zvečer. Vzdrževalnina 75 Din. Prijava priložite znamko za odgovor.

Kaj je pomenjala slov. občina.

(Dopis iz Laškega.)

Kakor drugod v Sloveniji, smo tudi mi dne 15. oktobra izvolili nov občinski odbor. Bila je vložena samo ena kandidatna lista. Od 910 volilnih upravičencev se je volitev udeležilo 482. Izvoljeni so sledeči: za župana Topole Martin, posestnik, Jagoče; člani občinske uprave: Deželak Matevž, posestnik, Lože; Hrastnik Miha, posestnik, Brstnik; Gaberšek Janez, posestnik v Globokem; Krašovec Anton, posestnik, Marijagradec; Škoberne Karol, posestnik, Ojstro. Novi občinski odbor je dne 25. oktobra prevzel posle. Občina Marija Gradec se je ustanovila l. 1873 in to na željo laških Nemcev in nemčurjev, da ne pride slovenski živelj v takratnem laškem trgu do veljave. Znali so laški veljaki pregovoriti tudi uglednejše kmečke može, da se niso branili proti odcepitvi odločno slovenske kmečke okolice na levem bregu Savinje od trga Laško, ki je imel namen postati ponton za nemški most do Adrije. Občina je v teku 60 let svojega obstoja bila najizrazitejša predstaviteljica slovenskih pravic, to posebno v dobi od leta 1898 do leta 1909, ko je bil župan še sedaj živeči Lapornik Jože v Ložah. Vse nemške vloge in vsi dopisi, ki so prišli na občino od c. kr. namestništva in od deželnega odbora v Gradcu, od okrožnega sodišča v Celju, od okrajnega zastopa v Laškem, od glavarstva in sploh od vseh nadrejenih oblasti, so se pošiljali nazaj z zahtevo, da se dopisuje slovenski. Vloge, ki so prihajale od drugih občin v nemščini, pa so se pošiljale v notranje ministrstvo na Dunaj v prestavo na slovenski jezik. Priporočamo, da sta bila oba: župan g. Lapornik in tajnik Drolic zmožna nemščine. Tako se je večkrat zgodilo, da je prišel na občino akt v nemškem jeziku, kateri bi moral biti rešen v dveh dneh, pa je romal v prestavo na Dunaj, kjer je ležal cele mesece. Tako si je slovenski jezik utiral polagoma svoje pravice, in vedno več slovenskih uradnikov je bilo nastavljenih po raznih uradih. V tej težki in odločilni borbi za slovenske pravice je bodril in okrepil naše ljudstvo »Slovenski gospodar«. Posebno spodbudo za tako stopanje je tudi dajal županu takratni župnik, vlč. g. Smole Jakob pri Sv. Miklavžu nad Laškim, ki je bil tudi obč. odbornik. Rojen pri Sv. Petru na Medvedovem selu dne 22. julija 1845, je umrl kot župnik pri Sv. Miklavžu nad Laškim dne 27. julija 1902. Sicer bolj slabega zdravja, se je vendar živo brigal za pravice Slovencev. Med vojno se je občina med prvimi izrekla za majniško deklaracijo. Z ministrskim odlokom od dne 9. septembra letos se je občina povečala. Priključila se ji je od občine Sv. Rupert katastralna občina Sv. Peter, ki meri 943 ha 97 arov in šteje 613 prebivalcev. Površina cele občine Marija Gradec je sedaj 5026 ha 99 arov. Prebivalcev šteje 3518. Želimo, da bi se novemu občinskemu odboru posrečilo veliko storiti v dobrobit vse-

ga ljudstva. Pripominjamo, da je župan Topole, ki je sedaj zopet izvoljen, županoval od oktobra 1918 do oktobra leta 1931.

Letos je Družba sv. Mohorja natisnila izjemamo nekaj knjig več. Zato opozarjamo vse one, ki niso pravočasno naročili Mohorjevih knjig, da jih še vedno dobe za 20 Din, dokler traja zaloga. Naročite si jih takoj naravnost pri Družbi sv. Mohorja v Celju. Dopisnica zadostuje.

G. župnik Jan. Vogrin †. Dne 21. novembra t. l. je umrl v svoji hiši na Radvanjski cesti pri Mariboru g. Jan. Vogrin, dolgoletni župnik pri Sv. Barbari v Halozah. Pokojnik se je rodil dne 9. aprila 1876 v Negovi. Mašniško posvečenje je prejel dne 25. julija 1898. S 1. avgustom leta 1900 je postal kaplan v Vuzenici, od leta 1901 pa do leta 1904 je kaplanoval v Zavrču, nato pa pri Sv. Petru v Gornji Radgoni, kjer je ostal do dne 31. marca 1907, ko je bil imenovan za župnika pri Sv. Barbari v Halozah. Z 31. oktobrom 1933 je stopil vsled bolezni v pokoj in se je nastanil v svoji hiši. Blagopokojni je bil vzor gospodarja in se je na tem polju uspešno udeleževal, kjer koli je služboval. Pri Sv. Barbari je storil veliko za lepšanje župne, podružne cerkve sv. Ane in sv. Katarine. Ta cerkva je bila dalje časa nerabna, le-te 1926 so jo do tal podrli razen zvonika in na novo pozidali na vzpodbudo g. Vogrina. Dne 3. oktobra 1926 je bila blagoslovljena. G. župniku svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

70letni jubilej uglednega veleposestnika, vinogradnika in sadjarja. V Stari vasi na Bizeljskem je obhajal dne 25. novembra 70letnico tamošnji daleč na okoli znani ter spoštovani veleposestnik, vinogradnik in sadjar g. Jože Janežič. Jubilar je bil dolga leta med prvimi pionirji gospodarskega napredka v spodnjih krajih in neomajno navdušen Slovenec pod rajno Avstrijo in posebno v času, ko je šlo za jugoslovansko deklaracijo. Za narodne in gospodarske zasluge je bil vrli gospodar že odlikovan z redom sv. Save in Jugoslovanske krone. Nad vse gostoljubnega ter veselega 70letnika ohrani ljubi Bog blagi družini, obsoletskim krajem ter celemu Posavju še mnoga leta!

Za kaplana v Kamnico pri Mariboru pride g. dr. Anton Trstenjak, ki je končal svoje bogoslovne študije v Inostu.

Požar v mariborski tkalnici. V noči 22. na 23. novembra je izbruhnil na še nepojasnjen način požar v skladišču za sirovine tekstilne tovarne Doctor in drug na Ruški cesti v Mariboru. Na pomoč poklicani gasilci iz mesta, Studentcev in Pobrežja so imeli težavno delo radi morečega dima, ki se je dvigal iz ognja. Odsvit visoko plamtečega ognja je bil viden daleč naokrog. Vročina je bila tako velika, da so popokale vse šipe na bližnjih poslopjih. Gasilci

se počutijo starejše osebe. Neredna prebava, napetost, nerazporejenost, živčna utrujenost, arterioskleroza, hemeroidi in odebelelost jim grenijo življenje. Redno uživanje zdravilnega PLANINKA ČAJA BAHOVEC odlično deluje vsled svoje kri čistilne in svoje kri osvežujoče lastnosti pri vseh gornjih nadlogah, s tme, da pospešuje prbeavo, odstranjuje napetosti, žene

SLABE IN TRUDNE

na vodo in tako spravi organizem zopet v normalno stanje. Pričnite še danes z rednim uživanjem, to pa edino le s pristnim Planinka čajem Bahovec, ki ga dobite v vsaki apoteki v plombiranih zavitkih in z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana.

Reg. br. 12590-20/VII. 1932.

so se trudili par ur, predno so ogenj udušili in odstranili vsako nadaljno nevarnost. Vsled res velikega požara povzročena škoda je zelo velika, a gotovo krita z zavarovalnino.

Samomorilec potegnil v smrt reševalca. Dne 21. novembra popoldne se je zgodil v Hočah slučaj, da je samomorilec pahnul v smrt reševalca. 30letni posestnik Vinko Vauhnik od Sv. Miklavža si je hotel v duševni zmedenosti končati življenje. Vzel je žico ter se je napotil proti Hočam, kjer je napeljan skozi daljnovod falske elektrarne tok z visoko napetostjo. Obtežil je en konec žice, drugega pa si je ovil okrog roke. Obteženi konec žice je vrgel na električni vod. Električni tok je šinil skozi telo nesrečnega in ga pognal precej visoko v zrak. Baš v tem trenutku je naneslo naključje, da je prišel mimo 74letni posestnik Franc Verdnic iz Sp. Hoč. Starček se ni zavedal, da je smrtno nevarno, dotakniti se človeka, ki je zvezan s tokom z visoko napetostjo. Brž, ko se je dotaknil Vauhnika, je pričelo tudi njega viti ter zvijati. Ljudje, ki so videli iz bližine oba moška, so bili prvotno mnenja, da sta se spoprijela, ker se premetavata sem in tja. Žica krog Vauhnikove roke se je odvila, padla Verdniku na glavo in tok ga je ubil pri priči. Vauhnik ima čisto zogljenelo desnico, več ran po telesu, a so ga prepeljali živega v mariborsko bolnico, nesrečnega Verdnika pa v mrtvašnico.

Smrtna nesreča. V mežiškem svinčnem rudniku je ubilo 40letnega kovača Ivana Rozmana iz Mislinja in stanujočega v Selovcu pri Guštajnu. Popravljal je nekaj pri lesenem nosilcu, na katerem je napeljana žica in po njej teko železni vozički rude iz jame v dolino k tovarni. Po naključju se je zrušilo škripčevje, ubilo kovača in sodelavca, ki je stal bolj ob strani, pa nevarno ranilo.

Za sunek z nožem šest let robije. — Letos dne 27. marca je kopal 26letni viničar Janez Šešerko iz Pacinja v štenarškem okraju s svojo ženo v vinogradu posestnika Ivana Polanca iz Loškega vrha. Mož in žena sta se sprla med delom. Polanec je nastopil kot miritelj, a ga je Šešerko smrtno zabodel z nožem. Mariborsko sodišče je prisodilo ubijalcu dne 23. novembra šest let robije in trajno zgubo častnih pravic.

Za uboj 12 let ječe. Dne 2. oktobra se je vršila v Jurovcih pri Ptujju veselica, katero je posetil tudi 28letni delavec Janez Širovnik iz Stanešincev. Bil je vinjen in je grozil z nožem Ant. Gajšku. Kasneje sta se spravila in Širovnik se je celo odpeljal na Gajšekovem vozu, s katerim se je vozil tudi Ivan Če-

bek. Na potu je došlo do ponovnega prepira. Širovnik je podil Čebeka nekaj časa po cesti in ga je slednjič večkrat zabodel z nožem. Zabodeni je kmalu po prevozu v ptujsko bolnišnico umrl. Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo dne 22. novembra Širovnika na 12 let robije in na trajno zgubo častnih pravic.

Od vlomilcev okrađen trgovec. V noči 24. novembra je bilo vlomljeno od neznancev v trgovino Hegeduš v Št. Vidu pri Ptujju. Z vlomilci je izginilo manufakturnega blaga za 20.000 Din.

Neznanec obstrelil dva. V Moravcih pri Ptujju je streljal v noči iz zasede neznanec na 20letnega Franca Polanca in na 17letnega Martina Spindlerja. Eden strel je zadel smrtnonevarno Polanca v trebuh, drugi pa Spindlerja v levo roko.

Pomotoma ustreljen. Po Prekmurju se vedno klatijo ciganske in druge vlomilsko-tatinske družbe, ki vznemirjajo prebivalstvo po mestih in vaseh. Tako so ponočni uzmoviči že parkrat obiskali hišo murskosoboškega odvetnika dr. Pintarja. Da bi se osigural napram vlomom, je pustil g. doktor napeljati na zunanja vrata električne zvonice, ki bi takoj opozorili z zvonjenjem hišnega gospodarja, da je nepoštena roka na delu. Dr. Pintarjeva žena in hčerka sta se vrnili pozno na večer in sta se podali k počitku. Dr. Pintar se je odpravljal spat iz obednice. Bilo je baš okrog polnoči in naenkrat so se oglasili električni zvonci in oznanili prihod nezajeljenega obiska. Dr. Pintar je vzel nabito lovsko puško in se skril v verando na prežo. Njegova soproga, ki ni vedela za možovo početje, je poklicala pomoč iz bližnje krčme. Odpravili so se nad vlomilce: šofer Deziderij Nesmeny, železničar Josip Horvat in še par drugih. Gospa Pintarjeva jim je namignila, naj se splazijo skozi okno. V spalnici jim je razložila, kje da domneva vlomilce. Napotila jih je skozi obednico v temno predsobo, ki konča na verando. Komaj se je približal šofer Nesmeny s tovariši vratom, se je prežeči dr. Pintar nenadoma okrenil tako, da je puškina cev zdrobila steklo na vratih in v sobo sta padla dva streli. Strela sta smrtno zadela Nesmenyja, lažje je ranilo par šiber železničarja Horvata. Nesmeny je bil star komaj 26 let.

Neznanec oropal dvema delavkama 35.000 Din. Iz Francoskega se vrnulima dvema delavkama je odvzel v Bratovcih v Prekmurju neznanec ročni torbici, v katerih sta imeli 35.000 Din. Po izpovedi oropanih je tolovaj žrtvi omaril z nekim praškom. Za zločincem manjka vsaka sled.

Radi tatvine dve leti robije. Mariborsko sodišče je obsodilo dne 23. novembra na dveletno robijo mesarskega pomočnika Janeza Miholiča, ker je kradel iz blagajne denar mesarju Adamu Boharu iz Dolnje Lendave. Tatvine so se dogajale dalje časa in je bil uzmovč izsleden in prijet še le letos 2. oktobra.

Zopet umor. Dne 25. novembra zvečer so našli sredi Vidma pri Krškem v njenem stanovanju pri cerkvi umorjeno 64letno vdovo Marijo Juvančič. Žrtev je na pol ležala, na pol klečala ob stolu v luži krvi. Morilec jo je zaklal v sence in pustil nož na mizi. Po vseh sobah je bilo razmetano in omare prebrskane. Po znakih se da sklepati, da je bil izvršen umor po dnevi. Vrata v stanovanje umorjene niso bile poškodovane in je najbrž Juvančičeva morilcu sama odprla. Vse domneva, da gre v tem slučaju za onega lopova, ki je Juvančičevo že enkrat okradel, a ga niso še razkrinkali. Pri tokratnem roparskem napadu se je gospa baš odpravljala na pogreb, ko je prišel morilec, ki je moral biti poučen o domačih razmerah.

Nekaj pojasnila k zagonetni najdbi ženskega okostnjaka v gozdiču blizu Krškega. Zadnjič smo poročali o najdbi popolnoma razpadlega ženskega trupla v gozdiču pri Krškem. Truplo je moralo ležati v gozdu eno leto dni. V ročni torbici neznanke je bilo med drugimi predmeti tudi sledeče pismo: »Nočem več živeti. Nihče ni kriv moje smrti. Za svoje delo odgovarjam pred Bogom. Pokopljite me tu, kjer me najdete. Ne iščite, kdo sem in kaj sem. Če bi ta gozd znal govoriti, bi vam pripovedoval žalostno zgodbo. Vse je končano. Želim miru, želim, da bi se vse pozabilo. Smrt je strašna, počasnejše umiranje pa je še hujše. Mi nismo ljudje, marveč samo igrače usode, ki počne z nami, kar hoče.« Pismo nosi da-

tum 25. oktobra lanskega leta. Preiskava je dognala s pomočjo neke ženske, da gre v tem slučaju za zagrebško Rusinjo Marijo Uhernik Timofejevno, ki je bila živčno bolana in je izvršila samoumor.

Novi romunski ministrski predsednik Duca, vodja stranke liberalov.

Ubit v pretepu. V sredi Ljubljane je došlo v soboto dne 25. novembra na večer do pretepa, iz katerega je odnesel 31letni strojni stavec Kocmur tako hude poškodbe, da jim je podlegel v bolnici v nedeljo ob osmih zjutraj. Policija je zaprla šest udeležencev usodepolnega pretepa. Ubiti je oče treh malih otrok.

Nesreča na lovu. Na lovišču železniškega uradnika Černeta iz Ljubljane v Tržišču na Dolenjskem je bil od lovca nevarno obstreljen v glavo trgovec Jožef Prijatelj iz Tržišča. Težko ranjena so prepeljali v Ljubljano.

Od kolesarja povožena potovka. Dne 20. novembra je povozil kolesar ješeniško potovko Barbaro Vidmar, ki je čakala na Javorniku na vlak. Ženska si je zlomila pri padcu nogo in so jo prepeljali v ljubljansko bolnico.

Uboj. V nedeljo dne 19. novembra, zvečer med osmo in deveto uro, je čev-

ljarski pomočnik Brzin Ivan, ki je doma iz vasi Slepček, občina Mokronog, star 24 let, sedaj zaposlen pri čevljarskem mojstru Špondalu Ferdinandu v Zvrčah, težko poškodoval posestnika in vdovca Avsenika Josipa iz Zvrč. Udaril ga je z ostrino lopate na vrat in je Avsenik še tisto noč na svojem domu preminul. Brzina so orožniki iz Podbrezj v pondeljek izsledili in prijeli. Svoje dejanje je brez obotavljanja priznal.

Psa našla odvrženega in zakopanega novorojenčka. V vasi Gaberje, občina Velike Brusnice pri Novem mestu, sta prinesla dva psa v domač listnjak dele novorojenčka: glavo, desnico in prsni koš. Orožniki so že izsledili nečloveško mater.

Padel z brvi v Savo in utonil. Na Jesenicah se je zgodila dne 21. novembra nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev. G. Anton Zugvic, kontrolor konzumnih društev za Ljubljano in okolico, je omahnil na brvi preko Save in utonil. Zugvic zapušča ženo in pet otrok.

Železniška nesreča. Vlak je zmečkal levo nogo na postaji Št. Vid nad Ljubljano ključavničarskemu vajencu Ivanu Križaju. 15letni fant je po naključju padel pod vlak.

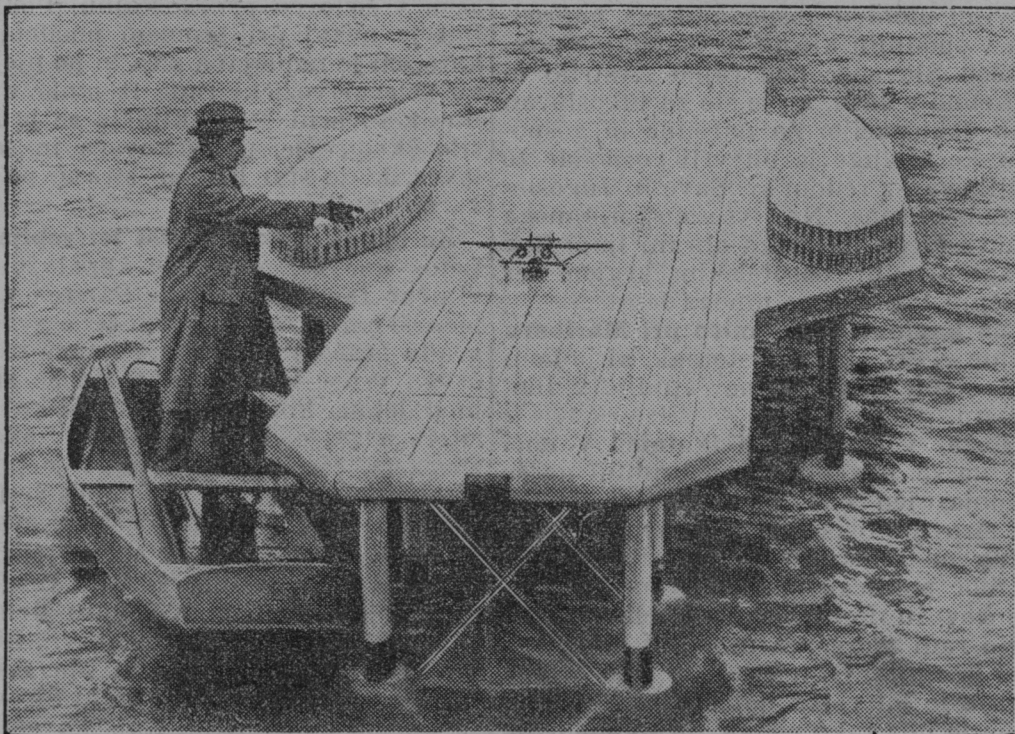
Hiša pogorela. V vasi Gorica med Radovljico in Mošnjami je pogorela Dagarinova hiša.

Dvig dveh Amerikancev v stratosfero (izredno višino). Ameriški poročnik Settle in major Fordney sta se dvignila z balonom v stratosfero in dosegla višino 18.000 m. Rusi so se povzpeli letos 30. septembra 19.000 m visoko. Amerikanca sta se spustila dne 22. novembra zopet na zemljo v močvirju blizu Bridgetona. Prespala sta eno noč, zavita v balon. Major je moral drugo jutro plavati do kopnega in hoditi peš 10 km, da je lahko poklical telefonično pomoč. Balon ni močno poškodovan. Letalca sta ostala v zraku 8 ur in 23 minut. Beležne naprave so poslali na pregled v Washington.

Največje potniško letalo ponesrečilo. V noči od 21. na 22. novembra je str-

Lobanjo najstarejšega človeka so našli pred 25 leti v votlini pri Le Moustieru na Francoskem. Lobanja ima 33 lepih zob. Sodijo, da ta človek ni bil več star nego 16 let.

Model umetnega otoka za pristajanje letal na Atlantskem Oceanu.

moglavilo z višin na tla največje rusko potniško letalo. Strašna letalska nesreča se je zgodila v bližini Harkova. V letalu je bilo 14 potnikov, ki so se vsi ubili. Med smrtnimi žrtvami je več višjih častnikov in letalski inženjerji, ki so izdelali letalo. Letalo »K 7« je bilo največje prometno letalo, je imelo 6 motorjev in je začelo voziti dne 14. novembra t. l. Vzrok nesreče še ni pojasnjen.

Nova zaloga nabožnih predmetov je dospela, posebno križev, kipov, slik in podobic itd. Naročujte pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Velike lesene jaslice za cerkev zelo ugodno na prodaj v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ima pri vas že vsaka hiša Sv. pis-mo? Ceneje kot po 6 Din, polplatno vezan 8 Din in celoplatno vezan 15 Din pa res ni mogoče zahtevati! Organizirajte naročilo! Priporoča se Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dr. med. Klara Kukovec zopet ordinira, Krekova ulica 18, od 9. do 11. in od 14. do 16. ure. 1180

Denarnice za drobiž kupite najbolje v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Samo direktno iz tovarne se kupijo zelo poceni suknje, obleke in sploh vsa konfekcija. Stermecki — tovarna perila in obleke — Celje.

Pri slabosti par kapljic Fellerjevega, bolečine pomirjujočega, blagodišnega Elsafluida na sladkorju ali v mleku, je še zmeraj pomagalo. To varuje tudi pred krči, kašljem, hripavostjo itd. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 vojnih ali 2 velike specialne steklenice 58 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza-trg 341, Savska banovina.

Sadna drevesa v veliki izbiri in po najugodnejših cenah se dobijo pri banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, pošta Slatina Radenci. Zahtevajte ponudbo! 1105

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Takole je!

Nekateri vprašujejo, kaj bomo letos prilagali, ko se »Naš dom« osamosvoji. Želijo si nazaj slike, kakor smo jih že imeli in bi jih radi zopet prejeli. Na te vsestranske želje odgovarjamo, da smo tudi mi za to, samo da to ni samo v naših močeh, ampak je to v rokah naših prijateljev, naročnikov, agitatorjev. Sklenli smo objaviti račun, da vidite, kako je s časopisom.

Imamo v Sloveniji list, ki stane ravno toliko, kakor »Slovenski gospodar«, pa izhaja vsak teden samo na 4 straneh kakor »Slovenski gospodar«. Za-

kaj je tako drag? Ima komaj tisoč naročnikov.

Zopet imamo drug list, ki stane Din 30.— na leto, ima pa le osem strani, dočim ima »Slovenski gospodar« 16 strani in stane le 32 Din na leto.

Imamo nadalje liste, ki imajo enako ali celo večje število naročnikov, toda imajo kljub temu višjo naročnino po 36 Din, čeprav so enako veliki kot naš »Slovenski gospodar«.

Iz vsega tega sledi: Obseg »Slovenskega gospodarja« je kakor obseg vsakega drugega lista odvisen od števila naročnikov. Če bi »Slovenski gospodar« imel samo enega naročnika in bi se tiskala samo ena številka, bi moral dotični edini naročnik plačati 200.000 Din

Polet dveh Amerikancev v stratosfero pri Alloway pri New-Jersey v Severni Ameriki. — Desno: Mornariški poročnik Settle v gondoli balona. — Levo: Major Fordney. Več o poletu med novicami.

Koliko je vreden lep glas?

Dejstvo je, da so bili, so in najbrž bodo tudi ostali dobri pevci najboljšje plačani godbeni umetniki. Ko je postal slaven pevec Caruso, mu je dotekalo zlato v masah in kopčili so se mu milijoni na milijone. Že pogodbena za petje na gramofonske plošče mu je vrgla do leta 1920 1.825.000 dolarjev. Za prihodnje leto je prejela njegova vdova kot posebno nagrado za Carusove plošče 1 mil. 700.000 mark.

Pa že davno pred Carusom so živeli pevci, ki so zaslužili milijone. Carlo Broshi Farinelli, slavni pevec 18. stoletja, je dobival

Pavel Keller:

16. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Poznam tudi javore, ki so malce slovesni. Tudi topole poznam, ki štrlé kvišku kakor vitke ciprese in ki tako žalobno šume, da slutiš pod njimi skrite, stare grobove. In tudi breze ljubim, ki so vedno oblečene v belo obleko in vedno rahlo trepetajo kakor rahločutne kraljčine.

Če katerega drevesa nisem poznal in sem povprašal Boltežarja po njem, je rekel: »Trepetljika«. Verjel sem mu, ker še nikoli nisem videl trepetljike.

V neki dobri knjigi, ki jo imam doma, sem bral, da izmed tisoč mladik, ki jih naseje veter v gozdu, komaj ena doraste; vse druge, pa naj bodo še tako krepke, odmrjejo, ker jim nedostaje svetlobe. Le tista miljenka, ki jo je nesel veter na sončen kraj, uspeva. Uspeva, tudi če je bila

najbolj šibka med svojimi sestrkami; vse druge pa, ki so bile zasejane v senco, vidi materino drevo, kako spomladi umirajo.

Govoril sem z Eriko o tem, ko sva šla na Boltežarjevo majniško slavnost v »Staro gozdarsko hišo«.

»Tako je spomladi v gozdu pravzaprav večje umiranje, kakor pa jeseni,« sem rekel.

»Seveda, veliko večje!«

In nato je pristavila: »Tako je, kakor sploh na svetu. Če imate tisoč misli — pač le ena dozori, bogvé, če je ravno najboljša! — In izmed tisoč talentov na svetu tudi samo eden postane velik. Za to, ker nedostaja drugim sonca, naklonjenosti usode.«

Šla sva drug poleg drugega dalje.

»Poglejte to prekrasno trepetljiko!« sem rekel in ji pokazal lepo drevo.

»To je brest!« je odgovorila.

»Toda gospod Boltežar mi je rekel, da je trepetljika.«

»Seveda,« se je zasmejala, »zapovedati, naj bo brest trepetljika, on niti kot uradni predstoj-

letne naročnine, pa bi dobil isto kot vi sedaj za 32 Din. Kajti glavno delo: pisanje, stavljenje črk, priprava vsake strani posebej, vse to se mora delati za en izvod ravno tako, kakor se dela za 100.000 izvodov. Ko je enkrat vse v stroju, tedaj pa dela samo stroj in gre samo papirja več. Ako bi recimo letos za leto 1934 »Slovenski gospodar« dobil še enkrat toliko naročnikov, kolikor jih je imel dosedaj, bi lahko vsak teden prilagal slike, tiskane na posebno lepem papirju, pa bi se mu cena nič ne povišala. Čim več izvodov nam namreč tiskarski stroj tiska, tem cenejši je vsak izvod, tem več mu potem lahko dodajemo.

Vemo, da je posebno dandanes težko pridobivati novih naročnikov, ko celo dosedanji v skrbeh ogledujejo našo položnico, kje bodo dobili denar. Toda vključ temu smatramo za svojo dolžnost, da smo vam povedali »skrivnost« naših računov. Isto kot pri našem listu bo tudi pri Mohorjevi družbi. Samo zaradi tega, ker ima veliko naročnikov, lahko daje toliko knjig za 20 Din. Če bo pa tudi število Mohorjanov padalo,

bodo ostali tudi vedno manj prejemali. Ali niste tega že tudi sami opazili?

Samo z roko v roki z našimi zvestimi naročniki in prijatelji ter agitatorji, ki dvigajo število naših naročnikov, moremo tudi izboljšavati list »Slovenski gospodar«. **Res bomo prihodnje leto skušali prilagati kake posebne priloge »Slike«, ne moremo pa danes še reči, kolikokrat.** Odvisno je to vse od števila naročnikov! Damo vam pa besedo: Ako bi se poleg dosedanjih naročnikov zvišalo število naročnikov za 5000, to je povprečno na vsako župnijo v naši škofiji po 20, potem bi mogli prilagati »Slike« vsak mesec. Ako bi pa segli enkrat tako na delo, da bi posebno v onih krajih, kjer letos lahko naročijo »Slovenskega gospodarja«, to je posebno v Savinjski dolini in povsod tam, kjer so dobro hmelj prodajali, pa da bi na vsakega dosedanjega naročnika prišel še eden nov aročnik, bi lahko vsak teden bile priložene take »Slike«. Mi smo rekli svoje, vi storite svoje! Prav pa je, da ste želeli to pojasniti v časopisu, — zdaj veste:

Takole je!

ter jih spravil na pot, po kateri so hodili naši pradedi: na katoliško, slovensko pot. Po tej poti bomo mi hodili ter se izobraževali. Kakor čujemo, bo 10. decembra za celo našo dekanijo poučen tečaj. Fantje, udeležimo se ga, da se poučimo o tem, kako naj vršimo izobraževalno delo v naših vrstah.

★

Hoče. Zopet nekaj novega! V nedeljo dne 3. decembra boste imeli priliko videti ob treh popoldne in ob sedmih zvečer v prosvetni dvorani krasno Anzenbergerjevo štiridejanko: »Samska domačija«. Ne bo vam žal, ako pridite!

Vrli in neumorni Magdalenci so zopet nastopili z gostovanjem Gogoljeve »Ženitve« pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Vsakdo, kdor je že prisostvoval njihovim prireditvam in zasledoval njihovo delo, jim mora priznati, da je društvo s svojimi podanimi predstavami doseglo višek, do katerega se pač lahko umetniško povsipe diletantski oder. S svojim idealno požrtvovalnim kulturnim delom na odru zaslužijo, da jim njihovo nesebično delo priznavamo in podpremo, če pomislimo na žrtve, ki jih doprinašajo, ko se dan na dan po dnevnem delu v svojih poklicih mesto počitka in razvedrila zbirajo na svojem odru, ne ustrašeni se dela in naporov. Njihove predstave jim z ozirom na nizko vstopnino včasih ne donajajo niti toliko, da bi krili redne stroške s predstavami, zato se jim oddolžimo in jih podprimo vsaj s tem, da redno obiskujemo njihove predstave. Da so nekateri igralci res vsega upoštevavanja vredni in odersko kot diletanti na višku, nam je pokazala tudi zadnja predstava. V vlogi Podkoljosa je nastopil g. Gračner. Podal je svojo vlogo starega samca, tipičnega bojazljivca in starega filistra, res zelo dobro. Vloga Kočkarova (g. Jovčič), katerega vsaka kretnja je vzbujala vtis dovršenega komika. Nevesta (g. Simčičeva) se s svojim ljubkim nastopom in oderskim talentom razvija v čim močnejšo igralko. Mešetar (g. Eichmeister), mešetarica (gospa Starčeva) in Jajčnik (g. Hammeršak) so doigrali svoje vloge z vso preciznostjo, sicer jih pa poznamo kot najboljše vloge že iz njihovih dosedanjih nastopov. Čestitamo Magdalencem na doseženem uspehu!

DRUŠTVENE VESTI

Fantje, na delo!

(Dopis od Sv. Benedikta v Slov. goric.)

Da nas prezgodnji sneg in zima ne bosta našla brez dela, smo si tudi pri nas poiskali nove snovi za delo za boljšo bodočnost. Nismo se ustrašili tudi pri nas današnjih krivih modernih preokrov in njihovih postojank. Dokaz za to je dejstvo, da smo si z veliko vnemo in korajžo ustanovili dne 12. novembra fantovski odsek KA. Navzočih je bilo kljub slabemu vremenu 16 fantov, kateri so si izvolili sledeči odbor: Žižek Mihael, predsednik; Perko Vinko, pod-

predsednik; Harl Mirko, tajnik; Bernjak Konrad, blagajnik.

Fantje, sedaj pa na delo! Knjigo v roke in katoliški časopis! Kdor se v mladih letih ne izobrazuje, izpopolnjuje in požlahtnuje, ta po besedah velikega škofa Slomškega vse svoje življenje malovredna lesnika ostane. Knjiga bodi za nas tudi orožje. Mi katoliški fantje ne poznamo in ne maramo »aufbiksiranja«. Mi smo korajžni, naša korajža pa samo velja pravi katoliški in narodni izobrazbi. Imamo dosti nasprotnikov, ki nas zalezujejo in nas ovajajo. Pa se jih ne bojimo. Kdor je poštenjak, njemu se ni treba ničesar bati. Naj naši nasprotniki znajo, da smo mi pripravljeni tudi za žrtve za naše katoliške in narodne ideale. Mi naših nasprotnikov ne sovražimo, marveč za nje molimo, naj bi jih Bog rešil zmote

nik, niti kot krajevni šolski ogleda ne more. Tam le na drugi strani stoji trepetljika, tisto vam ob priliki pokažem. Trepetljika je neka vrsta jesike, brest pa je limovec.«

»Čudim se, da ste tako učeni, ko ste še tako mladi. Ali ste se vsega tega učili v šoli?«

»Ne, pač pa pri nekem nadgozdarju. Saj veste, da je moj oče zgodaj umrl; tako sem vsake počitnice živela pri stricu, ki je bil nadgozdar. No, ta je poznal gozd.«

»Toda tistega, kar je čisto človeško — se pri nadgozdarju pač niste naučili. Resni ste bolj, kakor to terjajo vaša leta, in svet poznate, gospodična Erika.«

Nekaj je rahlo izpreletelo njen obraz.

»Kaj naj vam rečem? — Saj se vendar vedno pravi: *»Bela življenja. Bila sem — kakor ljudje govore — pod trdo pestjo življenja. In pod to pestjo se mora človek hitro učiti, sicer je izgubljen.«*

»Mislim, da boste kljub tej »pesti« vse skušnje v življenju bolje prestali, kakor marsikdo drugi, ki je dolgo in lagodno hodil v šolo in ki

si je lahko privoščil potrato, da je večkrat obse-
sedel, zato, da so ga nato zopet porinili naprej.«

Zmignila je z ramami.

»Kdo vé.«

Došel naju je Čresnik, pobrenkaval na plunki, vriskal, povedal kakšno šalo in se smejal z vedrim obrazom.

Tedaj se je začela smejati tudi Erika in se obrnila k njemu.

Jaz pa sem obmolknil, imel sem na jeziku trpek okus, v srcu pa bolečino. Najprej sem bil jezen na tega lahkomišljenega slikarja, ki je bil tako površen, pa je vendar tako zmagoslavno lahko skakljal po poti, nato pa sem se začel posmehovati samemu sebi.

O čem pa sem se razgovarjal s tem mladim dekletom? O razločku med brestom in trepetljiko. In o šoli življenja. Naravoslovje in filozofiranje, to je res pravo, če meri človek na de-
kliče srce.

Hubert, star si. Zamudil si svoj čas, ga potratil s požrešnostjo, zanovčeval. Sedaj je pre-

od londonske opere letno plačo 5000 funtov in posebej še knežje nagrade za pesmi, katere je prepeval po hišah zasebnikov.

V istem času je slovel kot sopranist tudi Italijan Caffarelli, po rojstvu priprosti kmečki fant. Kupil je celo kneževino San Dorado in za težke dukate tudi naslov vojvode. Za vsak nastop je zahteval 700 do 800 dukatov. Njegov v banki naložen denar mu je dajal letnih 12 tisoč dukatov obresti.

Tudi slovite pevke niso zadovoljne z majhno plačo. Frančiška Cuzzoni je dobivala v Londonu 2000 funtov letne zlače. Lahko za-
služen denar je preveč

Verzej. Svetoletni jubilej je šolska mladina lepo obhajala, ko se je na praznik Kristusa Kralja v velikem številu udeležila šolarske sv. maše in je pri njej zbrano in v zboru molila lepe mašne molitve iz liturgičnih knjižic ter pobožno sprejela Kristusa v svoje otroško srce. Škoda, da je tako malo odraslih videlo te lepe prizore. — V nedeljo dne 3. decembra pa bodo veliki in mali Marijini otroci počastili Brezmadežno v zavodovi dvorani, kjer bodo po večernicah pripravili kratko proslavo.

Ljutomer. Miklavžev večer priredi gledališki odsek Marijanske kongregacije že v nedeljo dne 3. decembra, ob pol štirih popoldne, v dvorani Katoliškega doma. Najpoprej zapoje fantovski pevski zbor par lepih narodnih in umetnih pesmi. Nato bo predigra za nastop Miklavža, ki bo po naročilu Boga Očeta »dobrim plačnik«. Miklavž, saj že veste, da bo to naš šaljivec g. Žnidarič, ima že pripravljen svoj govor. Pripravi si meh za smeh. Vstopnica znižana: sedeži 4 Din, stojišča 2 Din, otroci 1 Din. Darovi se sprejemajo isto nedeljo od 8. do 12. ure dopoldne v Katoliškem domu v knjižnici.

Ljutomer. Praznik Brezmadežne, 8. decembra, je praznik naše kongregacije. Vsako leto smo ga še slovesno proslavili. Radi koncerta koroških pevcev, ki nastopijo v Ljutomeru baš dne 8. decembra popoldne, smo zunanjo proslavo praznika Brezmadežne preložili na nedeljo dne 10. decembra. Namesto običajne akademije vprizorimo letos tridejansko igro »Sultanova hčerka in dobri vrtnar«. Igra je globoko verska in izraža iskanje in hrepeneje po Bogu. Šele Kristus, dobri vrtnar, umiri vedoželjno srce princezinje, ki v ljubezni z Bogom najde svoj mir. To bo zopet nekaj novega, modernega. Upamo, da bo ta igra enako zadovoljila gledalce, kot lansko leto predstava »Slehnika«.

Nekaj o prvi ekspediciji proti severnemu tečaju.

Pred kratkem so našli ob severno-vzhodnem rtu Novaje Zemlje (proti severnemu tečaju) ostanke prezimišča, katerega je zgradil tamkaj holandski pomorščak Viljem Barents leta 1597 po

prvi prestani zimi v pokrajinah in morjih okrog severnega tečaja.

Nordenskjöld, Nansen in Amundsen so nam znani kot veliki pionirji severnih krajev. Veliko manj je znanega o usodi prvega severnega raziskovalca Viljema Barentsa, odkritelja Spitzbergov ter Medvedjega otoka, ki je postal na severu smrtna žrtev raziskovanj leta 1597. Sedaj so slučajno zadeli na preostanke njegovega zimskega taborišča na njegovi zadnji poti. Gre namreč za ostanke soda, kože, čolna, harpun in raznih drugih predmetov.

Še le po preteku par stoletij stopa v ospredje pomen Barentsovih raziskovalnih voženj. Gospodarska razkrivanja Sibirijskega zahtevajo trgovski promet po morju ob norveški obali preko Novaje Zemlje do izliva velikih sibirskih rek v morje. Tega pota se je poslužil omenjeni Holanec na treh vožnjah. Po njem nosi tudi veliki del Ledenegega morja ime Barentsovo morje.

Prvi njegovi kratki potovanja v letih 1594 in 1595 sta bili takorekoč brezuspešni. Prihodnje leto se je lotil Viljem Barents skupno s kapitanom Rypom novega potovanja, ki mu je bilo omogočeno, ko je bil predložen holandski vladi načrt: stopiti z narodi ob severu v trgovske zveze.

Obe ladji odpremljene ekspedicije sta odkrili dne 19. junija 1596 Spitzberge in sta odjadrali vedno dalje proti severo-vzhodu, da bi poiskali pravičljivi prehod, ki je postal cilj severnih ekspedicij v poznejših stoletjih. Dne 1. junija je bil odkrit majhen otok, ki je prejel radi na njem živečih številnih belih medvedov ime »Medvedji otok«.

Danes je omenjeni puščobni otok zelo važen, ker se nahaja na njem najbolj severna vremenoslovna opazovalnica.

Barents se je ločil od Rypa ter sklenil, da bo objadral obal Novaje Zemlje. Kmalu je zašel v debel led. Koncem avgusta je moral stopiti na suho, kjer je zgradil kočo za prezimovanje. Prva zi-

lahkomiselno razmetavala in je umrla v revščini. Njena vrstnica Faustina Bordoni je prejela na leto 15 tisoč goldinarjev.

Lepa Pavlina Lucca je zaslužila s petjem na potovanju po Ameriki leta 1873 na mesec 20.000 dolarjev. Henrietta Sontag je dobila v Londonu leta 1849 za eno igralno sezono v gledališču 500 tisoč frankov.

Da, znamenitih pevk minulega stoletja niso preobkladali samo z ljubeznijo, ampak so jih tolikokrat zasuli z zlatom. Pevka Gloslop na pariški operi je dobila za triletno nastopanje 675.000 frankov.

Kakor nekoč, se tudi današnje znamenite

pozno. Sedaj si okorel in slovesen, pomaziljen in dolgočasen. Poišči si svoje vrste ljudi, med katerimi boš imel učinek s takimi darovi, toda mladim deklicam se ne bližaj. Pri teh si, tudi če so še tako vljudne s teboj, vendarle nesrečna in smešna figura.

Mlade deklice! Te še hočejo smejati, se teléti, klepetati vesele neumnosti, hočejo, da se jim dvori, da se jim nesmiselno dobrika in zopet in zopet se smejati — in zopet in zopet klepetati.

Tega ti ne moreš, Hubert!

Ne cveteš več, v poznem poletju že stojiš. V majniku pa ne smeš vohati po zrelem ovsu — ti, stari konj!

Poslušal sem, kaj je ta mladi Čresnik pripovedoval Eriki. Če bi kdo zapisal in nato trezno prebral, bi se čudil, kako more človek kar naprej govoriti o ništevci, da se morejo ljudje razgovarjati tako priskutno površno. Toda dokler teče blebetanje melodiozno, je kratkočasno in oživljajoče. Kako nevoščljiv sem bil temu Čresniku in njegovi gibčni omejenosti!

Boltežar mi je prišel naproti. Ta je govoril saj stvarno o dnevnih vprašanjih. Zaostal sem z njim nekoliko.

»Torej, povabil sem nadučitelja in njegovo ženo, potem gospodično Grubelnikovo in žalibog tudi slikarja Čresnika. To sem moral storiti, ker je sin mojega gospodarja. Povabiti sem hotel tudi Šipčevo Liziko, čeprav takorekoč ne sodi v tako družbo. Gospod Čresnik je ostajal pri tem. Toda gospodična Grubelnikova pa je vztrajala pri svojem, naj Lizike ne vabim, da, zagrozila je, da sama ne pride, če se to zgodi. Tedaj se je Čresnik udal.«

»Ona — Erika — ni hotela, da bi bila povabljen tudi Šipčeva Lizika — zakaj pa ne?«

»Kaj vem? Najbrž je ljubosumna. Zaradi tegale veterinjaka!«

Postalo mi je vroče.

»Da in gospodična Grubelnikova noče, da bi jo naslikal obenem z Liziko. Ali samo, ali pa nič, je rekla.«

»Tako — tako!«

Za zimsko ročna dela!

Gospodinje in dekleta, za zimsko ročna dela si nabavite vzorce iz Predtiskarije v Mariboru, Trg kralja Petra 4. — Dobili smo povsem nove in moderne vzorce in monograme, blazinice, kakor tudi za razne stenske prte, namizne prte itd. Na podlagi naših vzorcev lahko napravite sledeče napise na kuhinjskih prtihi:

Ljubo doma, kdor ga ima.

Če dom v ljubezni tvoj in solnčnem je sijaju, prepričan lahko si, da tu živiš že v raju.

Naj človek celi svet obteče, najboljši kruh doma se peče.

Ohrani Bog te v cveti, planinska roža til!

Skrjanček poje, žvrgoli, se belga dneva veseli.

Pastirica kravce pase, ona ima svoje špase, pastirc pa pravi: Juhej, juhej, na planincih lušno je!

Kdor o meni slabo sodi, naj nikar v moj dom ne hodi.

Lepšega na svetu ni, če na sreči dom sloni.

Glej naprej, nazaj ne glej nikoli, nov pogum bo zdravilo tvoji boli!

Če v kuhinji v lonec kukaš, ženkinu si jezo skuhaš.

Preljubi možiček, ostan doma, če ne si poiščem drugega!

Ako žena črno gleda, tudi možu je hudo, rajši v krčmi ti poseda, zato ženka glej lepo!

Oglejte si vzorce v prodajalni Kralja Petra trg 4!

stili ladjo ledu. Med tem je obolela v hudi zimi večina moštva na skorbutu in pomrla. Še pri življenju ostali so nastopili s težko bolnim vodjem v čolnih povrat. Posrečilo se jim je, da so dose-

gli obal Laplandije. Sedem dni za tem je umrl Barents na posledicah prestopa trpljenja, ko je še poprej zabeležil en del svojih raziskovalnih uspehov in strašnih doživljajev.

Maribor. Dne 23. novembra popoldne je bil pokopan na magdalenskem pokopališču gosp. barbarski župnik Janez Vogrin, ki je preminul v svoji vili na Radvanjski cesti. Krsto je blagoslovil pred hišo žalosti sam škof dr. Ivan J. Tomažič. Pogreb je vodil pokojnikov šolski tovariš g. ruški župnik Ferdinand Pšunder ob asistenci trboveljskega g. župnika Gašpariča in zadnjega kaplana rajnega g. Ruperta Pušnjaka. Pogreba se je udeležil stolni kapitelj, 30 duhovnikov in bogoslovci s svojim ravnateljem. Poslovilne besede je govoril ob odprtem grobu g. ruški župnik Pšunder.

Marenberg. Na dan sv. Martina je bil kakor običajno sejem. Goveje živine je bilo na sejmu precej, kupcev pa malo. Svinj so pripeljali dva vozova in en tovorni avto; svinj je bilo mnogo prodanih, kljub temu, da so bile zelo čvrste cene. — Za šolo pri Sv. Treh Kraljih je prišel iz Ljubljane učitelj g. Maks Ferjan. Ker pa pri Sv. Treh Kraljih še niso urejeni šolski prostori, poučuje zaenkrat še na višji narodni in osnovni šoli v Marenbergu. Na naši šoli se je pojavila škrlatica. Obolela je na škrlatici učenka 2. razreda Marija Hajnc iz Zgornje Vižinge; škrlatici se je pridružilo še ledvično vnetje; odpeljali so jo v slovenjgraško bolnico. Pristojna zdravstvena oblast je izdala potrebne ukrepe, da se bolezen ne razširi. — Gasilno društvo je imelo občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika g. Josip Langeršek mlajši, za poveljnika pa g. Franc Bruderman. — Sin g. Moserja od Sv. Treh Kraljev je imel izredno lovsko srečo. Dobil je 26 kg težkega srnjaka, ki je bil na ogled pri g. Langeršku.

Limbūš. Današnji številki »Slovenskega gospodarja« je priložen pravilnik zavarovanja, ki je popolnoma enak, kakor je bil lansko leto. Iz tega pravilnika vidimo, da mora vsakdo,

ki hoče, da ima hišo zavarovano, plačati celoletno naročnino v mesecu decembru ali vsaj v januarju. Ako ima torej kdo plačano naročnino recimo od maja tega leta do maja drugega leta, ne spada pod ta pravilnik. Ponovno zato opozarjamo vse naročnike v našem kraju, kjer na to točko niso dali nobene važnosti, da se tudi v bodoče ne bo moglo ustreči, ker je tak dogovor.

Fram. Izredna slovesnost se je vršila dne 26. novembra v Framu. Jožef in Jožefa Volmut, Franc in Elizabeta Pirš so obhajali zlato poroko. Sorodniki, prijatelji in znanci z godbo Katoliške Omladine iz Maribora so jih spremlili v cerkev, kjer so si zopet podali roke v znamenje, da jih še vedno veže ista ljubezen, kakor pred 50 leti. Stariši Volmut so vzgojili devet otrok, ki so razen ene umrle hčerke vsi zdravi in krepki. Oče je bil cerkovnik župne cerkve, doma pa sedaj še vedno pridno dela. po zimi pa kolni daleč na okrog. Tudi stariše Pirš je Bog blagoslovil z otroci, ki so jima pa umrli, da sta kar sama. Zato pa imata dobre vnukinje in vaščane, ki jima pomagajo nositi breme starosti. Oboje zlatoporočence naj Bog še nadalje podpira ter jih ohrani njihovim sorodnikom! — Isti dan sta se poročila Maks Šnuderl iz Hotinje vasi in Berta Vihar iz Framu. Mnogo sreče! — Na Ješenci je umrla dne 23. novembra vdova Apolonija Veber. Dobri ženki naj Bog poplača njeno dolgo trpljenje!

Počehova pri Mariboru. Dne 22. novembra je umrl Jakob Polanec, prevžitkar, star 74 let. Kot posestnik je celo vrsto let gospodaril na posestvu, ki je sedaj v lasti njegovega sina. Bil je dober gospodar ter s svojim umnim gospodarstvom dober zgled drugim. Kot mož odločno krščanskega mišljenja, ki ga je povsod kazal v dejanjih, ni trpel v svoji hiši nobenega nekrščanskega lista. »Slovenski gospodar« je v tej hiši domačin že 20 let. Pokojni zapušča ženo, dva sina in dve hčeri. Blagi rajni naj počiva v miru! Preostalih naših sožalje!

Svečina. V nedeljo dne 19. novembra smo spremili k večnemu počitku našega mnogozaslužnega šolskega upravitelja g. Josipa Berceta ob ogromni udeležbi ljudstva tudi iz vseh sosednih župnij. Kakšno priljubljenost je užival pokojni, priča tudi udeležba pevskega društva »Jadran« iz Maribora ter navzočnost mnogih primorskih Slovencev. Častno je bilo tudi zastopano učiteljstvo z g. nadzornikom Ivanom Tomažičem in predsednikom okrajnega učiteljskega društva g. Mirkom Vauda na čelu. Pri odprtem grobu se je poslovilo od blagopokojnega osem govornikov, ki so orisali vsak od svoje strani njegovo mnogostransko uspešno delovanje v prosep nežne šolske mladine, naroda in države. Rajni šolski upravitelj je bil kristalno čist krščanski značaj, odličen vzgojitelj in prosvetitelj naroda, pa preblagi mož in oče. Kar je storil za povzdigo prosvete v Svečini, za dobrobit občin in občanov, je težko opisati. Mi Svečinci mu dolgujemo večno zahvalo! Predobri Jože, šel si k Bogu po večno plačilo! Ozri se na nas in prosi nebeškega Očeta, da pošlje v našo Svečino Tebi vrednega naslednika! Počivaj v Bogu, Tičdobra zlata duša!

Sv. Trojica v Slov. goricah. V naši fari smrt letos čisto nič ne prizanaša. Že 56krat je zamahnila s svojo bridko koso in napravila tuintam občutne vrzeli. Tudi na vrata Ermanove hiše v Verjanah je potrkala celo dvakrat. Prvič v juniju. Vzela je s seboj 92letnega očeta Matevža Ermana, ki je bil stalen naročnik »Slovenskega gospodarja« že od njegove ustanovitve pa do bridke smrtne ure. Naj mu bo zemljica lahka! — Žalost še ni zapustila Ermanove hiše, ko se je po petih mesecih oglašila črna smrt že v drugič. Žrtev je bil hišni gospodar, kolarski mojster in dolgoletni cerkveni pevec Janez Erman. V najlepši moški dobi, ko je bil na višku svoje moči, ga je zadela možganska kap, katera je zapustila prav občutne posledice. Ne samo, da je ležal dobro leto in pol v postelji, še več, celo um se mu je začel mračiti. Bridko je bilo to trpljenje zanj, kakor tudi za njegovo ženo Marijo, katera je toliko noči prečula ob njegovi bolniški postelji in še celo mnogokrat v nevarnosti za svoje življenje. Kakor dojenčka ga je krmila, vdana v voljo božjo. A še mnogo lažje bi bila prenašala trpljenje, če bi on vsaj poznal, kdo

Koračila sva drug poleg drugega. Čez nekaj časa je rekel Boltežar:

»Mislim, da iz naše majniške slovesnosti ne bo nič kaj pametnega. Naj bo novorejen kenguru še tako majhen, če se vmešajo vmes ljubosumne ženske, je konec. Tudi k »Grozdu« sem poslal vabilo. Napisal sem: 'Tista, ki se ni zapletla z gosposkim snažilcem čevljev, Timom, je pristrčno povabljen na mojo majniško slovesnost.' Katera, gospod Hubert, mislite, bo prišla, Milčka ali Malčka?«

»Najbrž nobena.«

»Saj vendar ne mislite, da sta se obe — o, to bi bilo strašno, to bi bilo res strašno!«

Tako sva midva ljubosumneža s težkimi srci šla po bleščečem se majniškem gozdu.

Pred nama pa sta se smejala Čresnik in Erika Grubelnik.

Res ni bilo nič posebnega iz naše majniške slovesnosti. Gozdarjeva žena je prav lepo skrbela za vse telesne potrebe in Boltežarjeva bovla je bila kar na moč dobra. Toda pravega razpola-

ženja ni hotelo biti. Bila je ena tistih prilik, ko si ljudje že kar v naprej rekó: danes pa se hočemo prav pošteno poveseliti, kar se kasneje pokaže kot zmota. Žalost in veselje ne marata na kakšen program. Pri marsikaterem pogrebu se ljudje več smejejo, kakor pa pri kakšni svatovščini.

Gospod Čresnik je govoril govor o kenguruju in njegovih mladičih. Ko bi ne bil tako zagrenjen, mislim, da bi se mi zdel govor šaljiv. Slikar je posnemal starega profesorja in govori strahovite nesmiselnosti. Nadučitelj in njegova žena, tudi Erika in gozdarjeva žena so se smejali — Boltežar in jaz — midva pa sva le kazala zobe. Kajti bila sva ljubosumna, in tako nisva mogla biti nepristranska.

Deklet od »Grozda« nobene ni bilo.

»Torej — vendarle!« je škripal Boltžear z zobmi. »Obe torej!«

Kaj je bilo meni mar to? Peli smo: »Prišel je maj« in »Narava že vsa je prekrasna«, moral sem se siliti, da sem pel z njimi, Boltežar pa je molčal in strmел pred se.

pevke ne morejo pritoževati radi slabega zasluga. Žalibog, da slavna pevska družba moških in žensk ne zna štediti za taisto dobo, ko opeša glas in pravijo, da se je človek postaral.

Modri trak.

Tolikokrat čitamo po časopisju, kako je preljeta ta ali ona brzoladja modri trak kot posebno odlikovanje izredne brzine, s katero je prevozila razdaljo med Evropo in Ameriko. Z modrim trakom je bil prvič odlikovan leta 1870 angleški parnik »Oceanic«, ker je dosegel 214 km na 1 uro. Prva nemška ladja, ki je zmagala v borbi za modri trak, je bil brzoparnik »Deu-

je tisti, ki mu skozi celih 10 mesecev daje hrano, kdo je ona, ki ga oskrbuje z zdravili. A on je ni poznal, niti nje, niti onih, ki so ga hodili obiskovat. Radi so ga imeli vsi njegovi učenci, bilo jih je 11, kakor tudi oni, kateri so pri njem kaj naročali. Na dan pogreba dne 18. t. m., so vzdignili krsto štirje izmed učencev in jo nesli od hiše žalosti proti cerkvi. Po sv. maši zadušnici so štirje mojstri-kolarji ponesli mrtvega sovrstnika na božji vrt. Ob odprtem grobu mu je cerkveni moški zbor zapel prekrasno pesem »Vigred«. Zapeli so še eno žalostinko in na rakev so metali črno zemljo! Uboga Marija Ermanova! V juniju je zgubila svojega tasta Matevža Ermana, dne 11. t. m. je zakrila črna zemlja njeno mater Terezijo Holc in danes, komaj je minulo 7 dni, so ji pokopali moža. Naj jo tolažijo besede: Vidimo se nad zvezdami!

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. V nedeljo dne 26. novembra se je vršila slovesna blagoslovitev prenovljene župnijske cerkve po mil. g. proštu dr. Ivanu Žagarju iz Ptuja s pridigo in slovesno sv. mašo. Na to izredno slovesnost se je vsa župnija pripravila s tridnevnic, posvečeno 1900letnici odrešenja. Kot sklep pobožnosti je bila v nedeljo po sv. maši procesija z Najsvetejšim in posvetitev župnije Srcu Jez. Cerkev, ki je bila sezidana v letih 1526—1530, se je obnovila po načrtu banskega konservatorja g. dr. Steleta, da je dobila stavbinsko bogata, zvečine gotska notranjščina svojo prvotno, sebi primerno lice. Glavni oltar se je odkril do prvotne marmoracije, stranski oltarji pa so se obnovili primerno velikemu oltarju. Tako ima cerkev sedaj jako prikupljivo in lično notranjost. Slikarska dela je izvršil cerkveni slikar Horvat iz Maribora, oltarje pa okusno in vestno prenovil pozlatac Zamuda od Sv. Križa pri Ljutomeru. Cerkvene klopi pa so izdelovali domači mizarji. Vsi župljani se veselijo, da je cerkev zopet dostojno prebivališče Boga. Z izredno požrtvovalnostjo so večinoma vsi pomagali pri popravilu in darovali denarne prispevke.

Sv. Andraž v Halozah. Ponesrečil se je z motornim kolesom posestnikov sin in vinski trgovec g. Ivan Vindiš. Izognil se je nekemu vozniku, ki so se mu splašili konji, ter padel s ceste 4—5 metrov globoko. Zlomil si je nekaj zobov ter dobil hudo boleče rane na obrazu.

V ptujski bolnišnici so mu nudili potrebno pomoč.

Središče ob Dravi. Pretečeni teden je umrla Marija Masten iz Obreža. Pokojna je dopolnila 82 let. Vso to življensko dobo je služila zvesto svojemu Bogu in svojemu poklicu. Blag ji spomin! — Iz našega kraja gredo dekleta kar trumoma služiti. Je pač hudo, ko ni nikjer dobiti denarja, da bi bilo vsaj za najpotrebnejše. Nekateri so res primorane iti, druge pa bi pač rade bile malo bolj »nobel«. Pa saj jim ne smemo tega tako zameriti, ker služba se tudi ne cedi medu. Daj Bog, da bi vse ostale poštene, če že morajo iti v tujino, da ne bodo ravno Slovenke na tako slabem glasu!

Radislavci, Mala Nedelja. Dne 13. novembra je tužno zapel vaški zvonček ter naznanil okoličnim, da je v Gospodu zaspala Marija Filipič, po domače Trstenjakova. Rajna, ki je dosegla starost 81 let, je bila nekaka mati ter babica celi vasi. Bila je usmiljena do revežev in do vseh, ki so bili potrebni pomoči. Kdor je prišel k njej po nasvete in nauke, je odšel obdarjen in poučen. Svoje otroke in vnuke je vzgojila v pravem krščanskem duhu. Na dan pogreba dne 15. novembra je kljub slabemu vremenu spremljalo rajno veliko število prijateljev in znancev. Spominjamo se še naprej naše dobre mamice in babice v molitvah!

Nova Cerkev-Socka. Po dolgi in neozdravljivi bolezni je, previdena s sv. zakramenti, umrla tukaj gospa Cecilija Koprivnik, rojena Petek, v št. Janžu na Vinski gori. Pokopana je bila dne 16. novembra na pokopališču v Novi Cerkvi. Zapušča moža in dvoje mladih otrok. Počivaj v miru, draga Cilka!

Povišanje taksne tarife in trošarine.

Finančni minister je predložil skupščini naslednje povišanje taksne tarife in trošarine:

Sprememba taksne tarife.

Tarifna postavka 31 se izpreminja tako-le: za menice se poviša taksa do 300 Din od 0.60 na 1 Din, od 300 do 600 Din od 1.20 na 1.50, od 600 do 2000 Din ostane neizpremenjena, od 2000 do 3200 Din se poviša od 6.20 na 6.50, od

Ravno občutljive obleke iz volne, svile in umetne svile, kakor tudi pestrobarvna oblačila zahtevajo še prav posebno nego. Persil, ki se raztopi v hladni vodi, opere vsa oblačila na lahek način, ter jim poda zopet prvoten sijaj. Le poizkusite enkrat Persil, ter pazite tudi na navodilo o uporabi.

Persil tudi za fine tkanine.

Persil se prodaja samo v zaprtih zavitkih

3200 do 5000 Din od 9.80 na 10 Din in od 5000 do 6800 Din od 13.20 na 13.50 Din.

Taksa na račune se pri skupini 3 na knjižice, na katere prodajajo trgovci in obrtniki blago in ga odpremljajo, zviša od 1 Din na 5 Din.

Račun, nota ali slično se mora izdati (doleg tega ni bilo treba). Za račune itd. se morajo odslej uporabljati samo monopolizirani obrazci.

Taksa na vstopnice za gledališča, koncerte itd. po tarifni postavki 99a se zviša od sedanjih 10 na 20%

Taksa za potniške vozovnice na železnicah, tramvajih in parnikih se bo morala plačevati tudi za avtobuse, poleg tega se za železniške in parniške vozovnice zviša od 10 na 15% in

land« z brzino 38 km. Sledili so nemški brzo-parniki »Cesar Viljem Veliki« in »Princezinja Cecilija«, obe last severnonemškega Lloydja. Od leta 1907 do 1929 je posedal hitrostni rekord angleški parnik »Mauretania« z brzino 45 km. Leta 1930 sta prišli v promet nemški brzoladji »Bremen« in »Evropa«, ki sta bili obe odlikovani radi brzine 55 km z modrim trakom.

Najhitrejša vozila

je danes (za večji promet) Zeppelin na tračnicah, ki vzdržuje promet na progi Berlin—Hamburg in brzi s 140 km na uro. Zračna ladja »Zeppelin« hiti le s 128 km. Znatno večjo brzino so dosegli da-

Ko smo odpeli, je rekel nadučitelj: »Vi pa ste res neveseli gostitelj, gospod Boltežar! Kaj pa se je pravzaprav zgodilo?«

»Človek ne more biti vedno vesel. Le nekaterim ljudem je dano, da so lahko kar naprej pavliha.«

»Mene misli,« se je glasno zasmel slikar; »z večnim pavlihom meri name. Srčna hvala, gospod Boltežar!«

»Mislim, kogarkoli hočem,« se je srdil Boltežar, »sicer pa naj si nobeden ne kazi dobre volje. Zato smo končno prišli semkajle. Večkrat si človek ne more kaj. Jaz na primer sem mislil sedaj na starega Grčarja, ki je zaprt in se mu toži po domu, da se Bogu usmili. In ta mož je tako resnično nedolžen, kakor mi tukaj sedimo.«

Obmolknili smo vsi. Nato je nekdo vprašal:

»Kdo je le ubil Bianco?«

Boltežar je odgovoril resno: »Nekdo, na kogar nihče ne misli.«

»Ali vi veste?«

Boltežar je skomizgnil z ramami in naročil še vina.

Slikar je menil: »Sedaj smo od malega kenguruja prišli na umor. Dobro, da me tedaj ni bilo v tem kraju; kajti jasno je, da bi bil jaz kriv Bianquine smrti. Ali ne, gospod Boltežar?«

Boltežar ni odgovoril. Razpoloženje vseh je bilo zelo slabo. Tedaj je rekla Erika mlademu Čresniku:

»Sedaj pa prosim, zapojte nam vendar pesem o kenguruju, o kateri ste mi pravili, da ste jo zložili.«

»Prav rad,« je rekel slikar zopet dobre volje; »že dolgo sem čakal, da me pozovete, naj zapojem svojo pesem. Vedeti namreč morate, slavna gospoda, da Čresnik ni le slikar, ampak tudi pesnik in skladatelj, univerzalni genij takorekoč. Čresnik je sposoben za vse, le za uboj ne, razen kadar gre za to, da se ubijata čas in denar. No, in sedaj na plan z umetnostjo!«

Pobrenkal je na svoji plunki in nato z zvonkim glasom zapel pesem o kenguruju.

Pesem smo vsi, ki smo jo silšali, začeli presojevati. Boltežar je rekel: »Čenče v omaki; gospa nadučiteljeva: »Oh, jaz ne vem . . .!« Gospa

**To, draga Ti moja, si vtisni v spomin,
da manufaktura Valentin Hladin
bogato zalogo vseh vrst blaga
za Tebe in vsako pripravljeno ima.
Čuj, stopi tja v Celje in vse si oglej:
To bo veselje. Še drugim povej!**

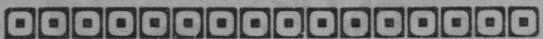
Manufaktura

Valentin Hladin, Celje,

14

Prešernova ulica

14

za potniško prtljago in prevoze blaga od 10 na 15%.

Nadalje so uvedene nove takse za vpis ladij v državni register.

Nova je pripomba glede pogodbe o gradbi itd. po postavki 23: Vsi gradbeni posli, ki se podvzemajo po sporazumu, se ne morejo začeti prej, dokler gradbena pogodba o tem poslu ni narejena in predpisana taksa plačana. Kontrolo nad izvršitvijo tega bo vodila pristojna gradbena oblast, ki bo lahko prepovedala vsako delo v teh poslih, dokler se ne napravi pogodba in predpisana taksa ne položi.

Povišanje trošarine.

Povišana je trošarina na kavo od dosedanjih 4 do 8 Din pri kg. To pomeni, da bo letni donos povečane trošarine za še enkrat višji kot doslej (lani je znašal 28.9 milijonov Din, po novem skupno nad 57.8 mil. Din).

Državna trošarina na cement znaša (za fond za javna dela) 1500 Din pri vagonu, torej 150 Din za tono. Računati je, da znaša povprečno konzum cementa v državi 250.000 ton (leta 1928, ko imamo zadnje številke o produkciji, je znašala produkcija 808.000 ton, od tega izvoz 374.000 ton), kar bi dalo okoli 3.75 mil. Din.

Taksa za časopisne inserate je občutno povišana, saj je znašala doslej od 0.50 Din do največ 5 Din, sedaj pa znaša najmanjša postavka 2 Din, najvišja pa 80 Din. Leta 1932 je

znašal donos takse na časopisne inserate 1.04 mil. Din, računati je, da bo nova taksa dala najmanj 1.5 mil. Din in bo skupno 3 mil. Din.

Konzum bencina je znašal leta 1932 v naši državi 29.000.000 kg, zato lahko računamo, da bo povečanje prineslo državi za fond za javna dela najmanj 58 mil. Din, v kolikor se konzum radi propadajočega avtomobilskega prometa in mešanja s špiritom ne bo zmanjšal.

Pridobnina je bila v tekočem proračunu ocenjena z 200 milijoni Din, družbeni davek pa na 120 milijonov Din. Z novo davčno reformo bo finančnemu ministru uspelo dvigniti donos pridobnine in družbenega davka za okroglo 75 do 100 milijonov Din. Pri taksah pa je računati, da se bo povečal dohodek za okroglo 100 milijonov Din.

Davek na posle.

Davek na posle znaša 50 Din letno (za dokaz o tem plačanem davku služi davčna karta, ki se mora za vsako osebo nabaviti najkasneje do 15. januarja, odnosno 8 dni po vstopu v službo).

Modra kuga.

V pragozdnih pokrajinah južnoameriškega veletoka Amaconas, po njegovih pritokih, po jezerih ter močvirjih severnoameriškega polutoka Florida, ob izvirih reke Sv. Janeza, raste krasna modra cvetlica, ki nosi grozno ime »modra kuga«. V Evropi sploh ni znana, le tu ter tam jo gojijo kot izredno dragocenost. Spada v vrsto onih redkih ter plavajočih vodnih rastlin, ki se ne zasadijo trdno v tla s pomočjo korenin, ampak potujejo. Njih dolga, tanka ter črna korenina visi prosto v vodo in črpa iz nje hrano. Listi, ki dosežejo višino pol metra, tvorijo lepo rozeto. Stebla listov tvorijo spodaj v polkrogu z zrakom napolnjeno tkanino in držijo rastlino na površju vode. Cveti sedijo kakor pri hijacintah na posebnih steblih in so najlepše modre barve, ki je prekinjena po temno zlatih lisah. Dasi je omenjena rastlina v cvetju nekaj na-

ravnost očarujočega, vendar zasluži ime »modra kuga«.

Pred to rastlino ni namreč nobene rešitve, ako se enkrat pojavi. Iz pragozdov ob reki Amaconas so jo zanesli v ribnike vrtov in sedaj se je nikakor ne morejo obraniti. Neprestano, v velikanskih poljih plava v milijonih navzdol po rekah ter kanalih, jih pokriva s čudovito modro cvetočo preprogo — tvori pravo prerijo nad vodo, katero ziblje veter. Nevarnost te na videz bajno krasne prerije obstoji v plavajoči bujnosti, kateri človek ni kos. Rastlina ni zakoreninjena, jo žene najlažja sapna navzdol po reki do morja, kjer usahne v slani vodi. Na potovanju proti morju pa zadela ter zaphe vse in tvori največjo nevarnost za rečno plovbo. Ker se večkrat nagromadi v več metrov visoko valovje, se prekucnejo v taki pasti čolni, ladje se zapletejo in ne morejo naprej. Huda nadloga je ta lepa rastlina za luko Jacksonville (na polutoku Florida v Severni Ameriki). Letno stane težke svote, da očistijo od te nadloge pristanišče za čolne in prekope za manjše larnike, tovarne čolne in vlačilce. Vsa prizadevanja trajnega očiščenja modre kuge so popolnoma zaman, ker zaupava svoje seme vodi, ki ga raznese povsod, kamor sama priteče, ga žene preko vseh ovir, dokler ne vzklije in se ne razraste v novo ter pomnoženo nadlogo.

Katera država največ telefonira?

»Tako je bom obvestil telefonično«, ali: »Šef je v Beogradu in ga bom poklical čez eno uro« — take besede so danes povsem razumljive.

V Nemčiji se vrši na leto 2.6 milijarde krajevnih telefoničnih pogovorov in 300 milijonov razgovorov na daljše razdalje. Telefonični promet se razširja in spopolnjuje od leta do leta.

Nemci so se n. pr. leta 1921 razgovarjali po telefonu okroglo 2 milijardi-

gozdarjeva: »Človek bi kar zacvilil!« Gospod nadučitelj je oponašal verze; jaz: »Prav čedna pesmica!« — in Erika: »Prekrasna je, kar srčkana!«

Slikar je vstal, se nam priklonil in dejal: »Zahvaljujem se vsem skupaj za viharo odobravanje!«

Oh, saj ni čuda, da so temu veselemu in lepemu fantu letela dekličja srca kar naproti.

Dognali smo, da zna igrati na plunko tudi Erika in da se tudi jaz nekaj razumem na to preprosto, pa vendar ljubko umetnost. Tudi jaz naj bi kaj zapel. Nisem pevec. In tako sem nekako pojoče govoril svojo pesem in brenkal na plunko.

Tudi to pesem so začeli vsi presojudati:

»Oh, kako žalostno!« je rekla gospa nadučiteljeva. — »Lepo!« je rekel njen mož.

Erika je molčala. Pravzaprav mi je bilo žal, da sem pesem zapel.

Sedaj je vzela plunko Erika in je zapela s čistim glasom, ki je bil tako blagodoneč, nekaj pomladnih pesmi. Vsi smo postali živahni, poltlačena dobra volja je izginila, celo Boltežar je

vnemal mlado pevko, naj nam še in še zapoje. Na koncu pa je zapela Erika pesem o angelčkih varuhih v majniški noči.

»To je genljiva pesem!« je vzkliknil Boltežar in udaril s pestjo po mizi.

»V srce seže človeku!« je zopet zavpil in nagrbančil čelo, če bi mu morebiti kdo oporekal. »Vesel sem te pesmi, medtem ko je vaša o kenguruju, gospod Čresnik, čisto navadna bedarija!«

»Seveda, gospod Boltežar — seveda — če bi ne bila bedasta, bi ne bila nič vredna.«

Večer je potekel mirno. S poznimi urami je prišla celo dobrodušnost. Le moje srce je bilo potrto. Erika se je razgovarjala skoro izključno le s slikarjem. Govorila je z njim o umetnosti, o vseh mogočih lepih namenih in nalogah, ki jih lahko imata njegovo življenje in njegova velika nadarjenost. Večkrat se je lahkomišno zasmel, polagoma pa ga je deklica dobila v svoje roke.

Meni vino ni dišalo in nisem slišal, kako sladko so peli slavčki po grmih ob potoku. —

Dalje sledi.

nes že avtomobili, ter letala.

Ovčja volna

»Kluft«

10 dkg . . . Din 13.—
skoraj neraztrgljiva, za nogavice in sokne.

»Gelbschild«

10 dkg . . . Din 18.—
mehka in izdatna, za sviterje in jopice.

»Friesia«

5 dkg . . . Din 10.—
v vseh barvah, priprava za čepice in bluže.

»Partijska volna«

5 dkg . . . Din 5.—
ostanki zelo poceni.

C. Büdefeldt

Maribor

Gosposka ulica 4.

krat, v Romuniji se je število telefoničnih razgovorov tekom zadnjih 20 let popetorilo.

Država najštevilnejših telefoničnih razgovorov so Združene ameriške države Severne Amerike. Tamkaj beležijo letno 28 milijard telefoničnih pogovorov. Na drugem mestu je Japonska kot prva v Evropi. V mogočni razdalji £3.5 milijarde, Nemčija z 2.6 milijarde od Nemcev sledijo Angleži z 1.5 milijarde, Francozi s 780 milijoni, Švedi s 770 milijoni, Poljaki s 725 milijoni, ter Danska s 350 milijoni.

Ako primerjamo število telefoničnih razgovorov z velikostjo prebivalstva, dobimo povsem drugačno sliko. Sicer tudi iz te primerjave sledi, da prednjačijo Združene države Severne Amerike, ker pride tamkaj letno na vsako osebo 228 telefoničnih razgovorov. Glede skupnega števila pogovorov na drugem mestu stoječa Japonska ima na osebo 88 pogovorov, v Nemčiji pride letno na vsakega prebivalca 41 telefoničnih razgovorov.

Kar se tiče števila razgovorov vsakega posameznika, prvači v Evropi Danska. Tamkaj se razgovarja na leto vsak prebivalec približno 150krat, za Danci pridejo Švedi s 126, Norvežani z 98, Avstrijci 81, Švicarji 56, Romuni 55 ter Finci s 55 pogovori letno na osebo. Za temi še le pridejo Nemci s 41, Angleži 31, Belgijci 27, Poljaki 23 in Francozi s komaj 18 pogovori letno na enega prebivalca. Najmanj se razgovarjajo po telefonu Bolgari z 10 na osebo, Litvanci 7 in Jugoslovani 5.

Tudi izven Evrope je število telefoničnih pogovorov na glavo vsakega prebivalca prav znatno. Tako odpade na leto na vsakega Egipčana 9, na prebivalca avstralskih držav 70, Južnoameričana 25 in na nizozemskega Indijca 2 razgovora.

Razvoj telefona še davno ni zaključen. Tozadevni izgledi se ne dajo preračunati, čeravno lahko beležimo v sedanjosti dobi splošne svetovne krize nazadovanje telefoničnega prometa.

Vse cenjene naročnike,

katerim je že pošla naročnina, prosimo, da isto takoj obnovijo po priloženih položnicah, ker drugače smo primorani, jim ustaviti list. — Upravništvo.

Poslednje vesti.

Prijateljska pogodba med našo državo in Turčijo. Dne 27. novembra je bila v Beogradu podpisana pogodba o prijateljstvu in nenapadanjju med Jugoslavijo in Turčijo.

Nova francoska vlada. Dne 27. novembra je Camille Chautemps sestavil novo francosko vlado. V tej vladi so 4 novi in 14 starih ministrov. Nova vlada ima v parlamentu manj zaslombe nego prejšnja Sarrautova. Ta vlada je čisto radikalna in jo podpira 200 narodnih poslancev. Morala se bo upirati na naklonjenost onih skupin, ki so na levi ali na desni od radikalov. Chautemps je bil že enkrat 24 ur ministrski predsednik in mu tudi tokrat ne prorokujejo daljšega življenja.

V Avstriji se pripravlja Landbund za vstop v vlado, kar bi pomenilo odstranitev Heim-

wehra z odločilnega mesta. Vodja Landbunda inženjer Winkler je že napovedal iz Celovca, da pomenja vstop njegove skupine v vlado spravo med Avstrijo ter Nemčijo.

Nove volitve se bodo vršile v kratkem v Italiji. Naloga nove poslanske zbornice bo: odobritev nove ustave, iz katere bo črtana vsaka sled parlamentarizma.

Srčna kap je zadela v Ženevi dne 27. novembra zastopnika naše države pri Društvu narodov in na razorožitveni konferenci dr. Ivana Perneta v starosti 44 let. Pokojni dr. Perne je bil eden najbolj sposobnih naših uradnikov in zelo upoštevan od inozemstva.

Zahrbtni napad na dva lovca. Dne 25. t. m. popoldne se je podal na lov na srnjaka v svojem lovišču Anton Pihler, posestnik iz Ciglenc pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Spremljal ga je na lovskem pohodu 22letni hlapec Franc Horvat. Na povratku z lova je oddal nekdo na Pihlerja iz teme dva strela. Pihlerja je nevarno zadelo 40 šiber v hrbet, Horvata pa par v mečnoge. Oba ranjenca so prepeljali v mariborsko bolnico. Streljal je gotovo kak divji lovec.

K umoru na Vidmu. Med novicami poročamo o roparskem umoru na Vidmu, kojega žrtev je postala dobro znana ter obče spoštovana gospa Marija Juvančič. Raztelesenje je pokazalo, da je imela glavno rano ne na senco, ampak v srcu in je umrla radi notrajnega izkrvavljenja. V soboto dne 25. novembra, ob 10. uri dopoldne so videli ljudje črnobradatega moža, srednje postave, kako je preskočil Juvančičev plot ter bežal čez Uršičev travnik. Malo pred pobegom neznanca je trkal neki fant na vrata Juvančičeve hiše in baš tedaj je moral biti izvršen zločin. Trkanja se je tolovaj prestrašil, se splazil skozi okno in pobegnil. Usodno za dobro ter krščansko gospo je bilo, da je prebivala sama. Treba je povdariti, da je bilo v zadnjem času v Posavju izvršenih več umorov, ki so še danes zagonetka in jih skoro gotovo ima na vesti ena in ista osebnost.

Gospodarsko poslopje je pogorelo posestniku Jožefu Ertlu v Zlatoličju, župnija Št. Janž na Dravskem polju. Škoda znaša 15.000 Din.

Huda nesreča železniškega čuvaja v Ljubljani. V nedeljo dne 26. novembra, zvečer okoli pol osmih, se je zgodila na glavnem kolodvoru v Ljubljani huda nesreča. Čez tir med kolodvorom in kurilnico je šel železniški čuvaj Ivo Ivankovič, ki je proti snegu držal pred seboj dežnik. Pod dežnikom ni videl, da se mu bliža železniški stroj. Lokomotiva je Ivankoviča pograbila in ga podrla na tla, da je obležal nezavesten in s težkimi poškodbami. Dobil je poškodbe na glavi in na desni nogi.

Sv. Bolfank pri Središču. Dne 25. novembra, ob šestih zvečer, je posestniku Jožefu Hebec iz Lačavesi zgorel škedenj in parma z vso letošnjo krmo, slamo in steljo. Škode trpi mladi posestnik, ki je komaj pred par dnevi prevzel posestvo od svojega očeta, najmanj 30.000 Din, ki je le delno krita z zavarovalnino. Sumi se, da je ogenj podtaknila sovražna roka. Preiskavo vodi središko orožništvo.

Ponikva ob južni železnici. Vereni slovenski rod še ne bo izumrl! To nam pričajo štiri poroke, ki se izvršijo tukaj te dni med trdno katoliškimi in splošno spoštovanimi zaročenci. Vdovljen progovni čuvaj Josip Lovrenčič iz Ostrožnega pride za gospodarja k Ani Colner, vdovljeni posestniki v Ponikvi. Prednik teharške fantovske Marijine družbe Ivan Romih vzame Urško Gorjup, posestnikovo hčerko iz Hotunja. Janez Čremožnik, čevljar od Sv. Petra v Savinjski dolini, se priženi na posestvo Rozike Pisanec v Slatini. Franc Teržan, kovač iz Dob-

jega, poroči vdovo Ano Germek, posestnico v Gornjih Selcih. Bog blagoslovi in osreči vse 4 ugledne pare!

Dornava pri Ptuj. V nedeljo dne 26. t. m., je Kmetsko bralno društvo priredilo v šoli zelo uspešno prireditev, ki jo je otvoril predsednik društva, g. Čuš, z lepim govorom. Sledila je burka »Krčmar pri zvitem rogu«, kjer so dornavski fantje pokazali velik smisel za igralsko umetnost, med njimi se je posebno odlikoval g. Žgeč. Sledila je veseloigra »Pri gospodi«, ki so jo igrala dekleta nad vse pričakovanje, bile so to gđc. Belšak, Čuš, Majerič ter Saler. Nato pa je g. Žgeč nastopil kot »Kostrunov Jaka«. S svojimi šalami je imenitno zabaval občinstvo. H koncu so zapeli še nekaj pesmi. Med odmori je igral tamburaški zbor. Bila je res lepa prireditev. Prireditelji so si želeli le več občinstva, posebno pa moških, ki jih kar ni mogoče pridobiti za igre.

KRUCI!

Po vseh krajih Prekmurja, Međimurja in Murskega polja se že govori o naši povesti »Kruc«, ki bo začela izhajati z Novim letom. V te kraje so namreč razposlali plakate in prosimo vse, ki so jih prejeli, oziroma jih bodo še prejeli, da jih razvesijo na vidnih mestih. Za uslugo se zahvaljuje

Uprava »Slovenskega gospodarja« v Mariboru.

MALA OZNANILA

Krojaški in čevljarski stroj Singer prodaja poceni z garancijo: mehanična delavnica Rup. Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 1197

Prodajam posestvo 5 oralov, travnike, njive, sadonosnik, vrt, hišo, gospodarsko poslopje. Cena se izve pri Francu Bevčar, Tinsko, Loka pri Žusmu. 1200

Iščem službo majerja. Imam 4—5 delavnih moči. Malajner Štefan, Maribor, Spodnja Radvanjska cesta 70. 1194

Kupujem orehe vsako množino. Maribor, Dravska ulica 13. 1196

Dva dijaka se sprejmeta v celo oskrbo, 300 Din. Vezjak, Maribor, Splavarska ulica 6. 1195

Redek slučaj! Nizka cena. Gostilna na prodaj. Zagrad 22, p. Celje. 1199

Pozor! Proda se lepo posestvo, hiša podobna vili, ob državni cesti, pri elektrarni Fala, cena po dogovoru. Kure Anton, Selnica ob Dravi. 1198

Iščem pekovskega vajenca, začetnika. Berlin-gr eMaks, pekarna, Sv. Jurij ob Ščav. 1173

Znižane cene!

Oglejte si pred nakupom zalogo manufakturnega blaga: **moški štofi, volna, barhenti, pletenine, zalogo usnja in špecerijskega blaga** po znižanih cenah v trgovini 1193

MIRA PENIČ, MARIBOR, Vetrinjska 9.

V prebavnih organih telesa.

Kadar ni kaj v redu v prebavnem organizmu telesa, se to pokaže na razne na-

čine. Tak človek na primer nima apetita, občuti večkrat odvratnost od jedi, nekaj ga vedno draži na podrigavanje, jed mu težko leži v želodcu, muči ga glavobol, počuti se utrujenega, težko se poda na delo, je slabe volje in nima naravno v redu stolice. Fellerove Elsa-

pilule ojačijo želodec in čistijo telo, čistijo tudi kri. 6 škatlic 30 Din, 12 škatlic 50 Din že z zavitkom in poštino pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341, Savska banovina.

Odobr. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932

Kmetijska zadruga prodaja posestvo v Dolu pri Hrastniku, obstoječe iz 1 ha zemlje, stanovanjske hiše in gospodarskim poslopjem (kozolec z dvema oknom) za ceno 25.000 D. 1191

Proda se posstvo z vsem inventarjem, 65 orolov zemlje, poslopje prvovrstno, cena 80.000 Din. Anton Kuhar, Okroglice, p. Loka pri Zidanem mostu. 1192

Lep sadovnjak je stalni vir dohodkov in ponos vsakega kmeta. Ključ do uspešne sadjereje je v dobro izbranih sortah in po kakovosti sadnega drevja. Kdor hoče uspehov, naj blagovoli naročiti sadno drevje iz drevesnice Knuplež Alojz v Trčovi št. 16, Sv. Peter pri Mariboru. Cena prima 10 Din. 1189

Kmetisko dekle, pošteno, zdravo, se sprejme za hišna edal. Pohorski dom, p. Hoče pri Mariboru. 1184

Izučen, brezposeln zidar, samski, dobi trajen zaslužek. Pismene ponudbe na upravo »Slovenskega gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5, pod besedo »Pošten«. 1174

Kdo prodaja tamburice, posebno berde? Ponudbe na V. Šerona, Ptuj. 1175

Najbolje usnje in podplate izdeluje, prodaja in kupuje vsakovrstne surove kože Fran Erjavec, usnjar, Slov. Bistrica. 1176

Zimsko blago za obleke kupite najcenejše pri Srečko Pihlarju, Maribor, Gosposka 5. 1141

Zahvala

„Vzajemni zavarovalnici“

Podpisana **Celcer Julka**, posestnica na Gradiški in Kozjaku pri Spodnji Sveti Kungoti, sem zavarovala svoja poslopja letos ob Novem letu **potom g. Žebota pri »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«**. Dne 2. novembra t. l. mi je pogorel del poslopja do tal. V par dneh po požaru je že poslala »Vzajemna« svoje cenilce in mi je priznala popolno odškodnino. Zahvaljujem se »Vzajemni« za hitro pomoč in ta poštenu domači slovenski zavarovalni zavod vsakemu najtopleje priporočam. 1190 **Julka Celcer.**

Okras za rakve

tapete in tančice najugodnejše v galanterijski trgovini 1185

DRAGO ROSINA, MARIBOR, Vetrinjska 26.

Auer Anka naznanjam Vam, da sem preselila trgovino klobukov v hišo slikarja Lorberja v Mariboru, Vetrinjska 5, se priporočam, dam klobuke cenejše. 1119

Kože vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovaline, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Prodajam posstvo, Zungl Rihard, Selnica ob Muri, Št. Ilj v Slov. goricah. 1156

Gospodarska zadruga v Ormožu ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 10. decembra t. l., ob 9. uri dopoldne, v mali dvorani kletarske gostilne v Ormožu. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Odobritev računskega zaključka za l. 1932. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Sklepanje o likvidaciji zadruge ter prevzemu zadrugne prodajalne po I. D. K. D. v Ljubljani. 1181

Spomnimo Vas na to, kar ste gotovo že slišali:

»Karo čevlji so najboljši.«

Privoščite tudi Vašim nogam enkrat dobro in zdravo obuvalo. Priporočamo se: 1118 **Karo, Maribor, Gosposka 13.**

KARITAS

Maribor, Orožnova 8

ZAHVALE:

Za hitro izplačilo cele zavarovane vsote po rajni materi se zavarovanju »KARITAS« najtopleje zahvaljujme. »KARITAS« je res pravo in pošteno zavarovanje. 1182

Maribor, 16. XI. 1933.

Tement Franc I. r.

Za kulantno izplačilo pogrebne ob smrti matere se zavarovanju »KARITAS« iskreno zahvaljujem in to solidno zavarovanje vsem priporočam. 1183

Limbuš, 15. XI. 1933.

Marica Šabec I. r.

NAŠ PRIZNANO IZVRSTNI IN ČISTO DOMAČI IZDELEK.

Dobro toplo zimsko blago

kupite poceni pri

manufakturni veletrgovini

Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 715

Močno flanelo za perilo od Din 7.— naprej
Barchente za obleke od Din 9.50 naprej
Berlinski robci za ogrniti od Din 80.— naprej
Sukno črno in modro
(za Überjackne) od Din 45.— naprej
Sukno za obleke in kostume od Din 28.— naprej
Debelo sukno za površnike po najnižji ceni.
Zimsko perilo za moške, ženske in otroke po neverjetno nizki ceni!

Ženini in neveste!

Ste vabljeni, da nakupite vse potrebščine, ki jih rabite za bodoči stan, edinole pri meni, ker le takrat bode vse srečno, če bo gnezdo prijetno.

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! Prosti ogled vseh zalog! Vljudna postrežba! Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Trgovci in obrtniki!

Novoletno reklamo stenskih koledarjev z bloki vam najugodnejše natisne

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

kjer imate tudi veliko izbiro. Ne odlašajte z naročili, da jih boste pravočasno imeli!

Ženske plašče
zimske suknje
gotove obleke
manufakturo
:: pletenine ::
dobite najceneje pri:
I. Preac, Maribor Glavni trg 13
Oglejte si zalogo!

Hranilnica in posojilnica za župnijo Sv. Lovrenc v Slov. goricah javlja žalostno vest, da je njen ustanovni član gospod

Jakob Horvat

posestnik in predsednik nadzorstva v Mosteh, dne 14. novembra 1933 v starosti 80 let, previden z tolažljivimi sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Blagopokojniku kot vestnemu sodelavniku bo ohranil zavod trajen in hvaležen spomin.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah, 14. nov. 1933.
1179 Načelstvo.

Nov vozni red

(železniških in avtobusnih prog)

veljaven od 8. oktobra 1933

se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. —
Cena Din 2.—.

Zopet znižane cene!

Vi boste veseli in imeli boste veliko korist, če si nabavite blago za obleke v Trg. domu Stermecki. Zahtevajte cenik in vzorce modernih tkanin kod poplin, rips, krep, žočet, ševjot, svile, dalje flanelle, barhenta, platna in volnenega blaga za zimske plašče in obleke.

Trgovski dom
Stermecki

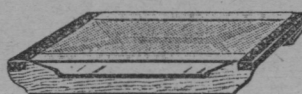
tovarna perila in oblek

Celje št. 24.

Cenik in vzorci zastoj.

Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice
kom. po Din 150.—

Afrik madrace 3delne Din 250.—
Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

Kdor bi zamenjal krajnike (švarcle) za koruzo, se naj oglasi pri Erhatic Filip, kmet v Oslušovcih, p. Velika Nedelja. 1178

Dihurjeve in druge kože od divjačine kupuje po najvišji ceni: I. Ratej Slovenska Bistrica. 1084

Sukno, svilo, platno

itd., kupite poceni v

TRPINOVEB BAZARJU, MARIBOR,
Vetrinjska ulica 15. 1138

Inserirajte!

Vse vrste čevljev domačega izdelka, finih luksuznih, posebno močnih športnih in smučarskih Vam nudi najceneje trdka

F. Tavčar-Kališnik

Slovenska ulica 8 Maribor Slovenska ulica 8

Državni uslužbenci dobite tudi na obroke. Zahtevajte nakaznice v Vaši za drugi.

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

f. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

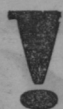
NAZNANILO!

Cenj. gostom naznanjam, da sem prevzel staroznano gostilno

VLAHOVIČ

Aleksandrova c. 38

Priporoča se: **J.M. KOLARIČ**

OGLASI

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

POSTELINE ODEJE

v priznani najboljši izdelavi in kvaliteti dobite najcenejše samo pri

A. STUHEC

izdelovanje posteljnih odej
MARIBOR
SLOVENSKA ULICA ST. 24

Širite „Slov. gospodarja“!

Sv. Miklavž bo letos nosil:

našim malim:

(ti dobijo seveda največ) lepe povesti Male knjižnice:

1. Hrabri krojač. 2 Din.
2. V zemlji pritlikavcev. 2 Din.
3. Aladin in čarobna svetilka. 2 Din.
4. Tone Palčič. 2 Din.
5. Doživljaji starega zajca. 2 Din.
6. Dva soseda. 2 Din.
7. Nesrečni kraljevič. 2 Din.
8. Čarobna piščalka. 2 Din.
9. V čarobni zemlji. 2 Din.
10. Ezopove basni. 2 Din.
11. Razne pravljice. 2 Din.
12. Čarobna roža. 2 Din.
13. Guliver pri velikanih. 2 Din.
14. Čarobna lutka. 2 Din.
15. Medvedek, I. del. 2 Din.
16. Medvedek, II. del. 2 Din.
17. Robinson Crusoe, I. del. 2 Din.
18. Robinson Crusoe, II. del. 2 Din.
19. Mali kipar. 2 Din.
20. Čarobna sekira. 2 Din.
21. Vrvar Hasan. 2 Din.
22. Snegulčica. 2 Din.

Za šolo: zvezke, svinčnike, peresnike, škatljice, mape, torbice in še druge šolske potrebščine.

Našim dekletom:

Knjigo: Slovensko dekle. Spominsko knjigo in albume.

Naročnino za »Naš dom« za leto 1934.

Našim fantom:

Lep žepni notes in nalivno pero, Slomškov molitvenik za fante: Življenja srečen pot.

Naročnino za »Naš dom« za leto 1934.

Našim gospodarjem:

Koledar »Slovenskega gospodarja« za leto 1934, Karl Mayeve romane, naročnino za »Slovenskega gospodarja« za leto 1934.

Našim gospodinjam:

Stensko sliko, križ ali kip, lep rožnivenec, kuharske knjige.

In vse to kupuje sv. Miklavž najceneje v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5 Aleksandrova cesta 6 Kralja Petra trg 4

Priloga Slov. gospodarja.

K R U C I !

Tak naslov bo imela naša celoletna povest v letu 1934. Pripovedovala nam bo zgodovino naših domačih krajev in naših prednikov. Kratko vsebino te povesti Vam dajemo v tem zvezku.

Zavarovanje Vaših domov ostane tudi v bodoče. Dosedaj je bilo izplačanih že

125.000 DIN ZAVAROVALNINE.

Zavarovanje uživajo vsi celoletni naročniki, ki so vplačali Din 32⁻ vsaj tekom meseca decembra 1933 ali januarja 1934. Shranite si pravilnik, ki ga imate v tem zvezku.

Obseg Slov. gospodarja ostane dosedanji. Ako boste zbirali posamezne številke, boste imeli knjigo okoli **1000 strani!** Kljub temu, da so se stroški za list nekoliko zvišali, ostane naročnina za sedaj ista, in sicer znaša letno Din 32⁻, polletno Din 16⁻, četrletno Din 9⁻. Dosedanji naročniki naj čimprej po danes priloženi položnici nakažejo celoletno naročnino Din 32⁻. Novi naročniki imajo na koncu zvezka navodilo, kako naj se naročijo.

PRIJATELJEM IN NAROCNIKOM!

Ko ste prečitali ta zvezek, dajte ga svojemu znancu, sosedu, sorodniku, ki še ni naročnik Slov. gospodarja, da se naroči. Ako bo vsak sedanji naročnik pridobil vsaj **samo enega novega naročnika**, je storil s tem za svoj lasten list veliko delo, je koristil bližnjemu in dobri katoliški stvari!

Zavedni slovenski kmetski domovi naj imajo vsi list

SLOV. GOSPODAR!

Uprava SLOV. GOSPODARJA
Maribor, Koroška cesta 5.

KRUCI.

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Uvod.

Pod avstrijskim cesarjem Maksimilijanom I. (1493—1519) je bilo na Madžarskem zatiranje kmetov in sploh nižjih slojev od strani višjega in bogatega plemstva na višku. V dobi Maksimilijana I. je zapustilo več nego 10.000 ogrskih kmetov svoje domove, da bi šli v boj nad Turke. V znamenje križarske vojne so si pripeli na desno ramo ali na prsa rdeč križ. Po tem križu so jih imenovali križarje ali z latinsko besedo „Kruce“. Kruci si niso hladili jeze nad mohamedani, ampak so najprej obračunali z domačo gospodo. Kmetom so se pridružili kmalu revnejši plemiči. Iz prvotno neorganizirane tolovajske druhal je nastala vstaja, ki se je razširila po celi Madžarski in današnjem Prekmurju.

Ko je bila ogrska gospoda v taboru Krucev, je pričel boj za osamosvojitev Madžarske izpod habsburškega jarma. Kruci so se družili s Turki ter Francozi, da bi čisto osvobodili svojo domovino.

Ta povest je torej del naše slovenske štajerske zgodovine, zato bodo vsi kraji z največjim zanimanjem isto čitali.

I. del.

Prvi kralj Krucev je bil ogrski plemenitaš grof Emerik Tököly. Poročen je bil s Heleno Zrinjsko iz znane hiše Zrinjskih. Emerik je organiziral krucovski pokret in je imel kmalu krog sebe armado, pod katero se je tresel Dunaj.

Turški sultan je imenoval Tökölija za kralja z lastno krono ter žezlom.

V očeh tedanjega kulturnega sveta so bili ogrski Kruci na celim svetom edina tolovajska organizacija, ki je imela od zunanjih držav priznanega kralja in kraljico.

Kruce in Muropoljce je razmejevala Mura. Po utrjenju doma in predvsem po Prekmurju so pričeli Kruci vpadati preko Mure, kjer so ropali ter požigali po bogatem Murskem polju.

Vodja prekmurskih Krucev Anton Godrnja iz Bakovcev se zaljubi v lepo Veržejko Vido, hčerko poveljnika veržejskih strelcev Ropoša. Ker je ne dobi z lepa in ljubezni, jo ugrabi. Stem ugrabljenjem pričnejo krvavi obračuni med Muropoljci in Kruci. Ropoša udari z Veržejci preko Mure, da otme hčerko. Iz jeze, ker je odvedel Godrnja Ropoševga otroka neznano kam, požgejo Veržejci Bakovce.

Kruc Godrnja odvede Vido v krucevsko taborišče v gozdovih pri Dolnji Lendavi. Na potu k poroki Vida uteče, a pade ob Muri v roke ciganom, ki jo po zvižajah prodajo v Budimpešto v turški harem, kjer postane celo žena turškega paše in poznejšega velikega vezirja Ibrahima. Po porazu Turkov pred Dunajem 1683 je prišel na vrsto tudi obračun s Turki in Kruci, ki so bili turški zavezniki. Leta 1686 je padel Ibrahim in Vida se vrne s svojim

sinkom nazaj v Veržej. Veselo svidenje in njen sin je bil krščen pri Sv. Miklavžu, pri Ormožu in je ta krst še danes zabeležen v tamošnji stari krsni knjigi.

II. del.

Drugi kralj Krucev je postal Franc Rakoči, sin Helene Zrinjske — kraljice Krucev iz njenega prvega zakona.

Rakočijeva vstaja proti Habsburžanom je bila največjega obsega. Pod drugim kraljem so se Kruci zopet opomogli in leta 1704 so udarili s celo armado preko Mure na Čakovec. Iz Čakovca so se polastili celega Murskega polja z Ljutomerom vred. Kljuboval jim je edini Veržej z junaškim „hauptmanom“ Ropošem. Ropoša je znal vnaprej za ta največji vpad in se je dobro pripravil nanj. Iz bojazni, da mu ne bi Kruc Godrnja zopet ugrabil hčerke Vide, jo odpremi s tedaj že 17letnim sinom na njeno posest pri Jeruzalemu, katerega so utrdili Šmiklavčani in ga spremenili v tabor.

Ko so zagospodarili Kruci z ognjem ter mečem celemu Murskemu polju, kjer so si celo utrdili razna manjša taborišča, je vdaril Kruc Godrnja z močnimi četami nad Jeruzalem, katerega branijo junaško Šmiklavčani pod vodstvom svojega župnika.

Ko je bila že nevarnost, da se polaste Kruci Jeruzalema, se odpravi na pomoč v Veržej k staremu očetu Ropošu Vidin sin Franc. Kruci ga zgrabijo ga hočejo potegniti celo na kolec, a šmiklavški izpadniki preženejo Kruce in župnik prinese do nezvesti potolčenega junaka v jeruzalemsko svetišče, kjer umre. Kot druga gre Vida po pomoč v Veržej, kar ji tudi uspe. Veržejci pridejo, osvobodijo Jeruzalem in tako zbijejo Kruce, da so morali pustiti plen in odbežati preko Mure. Ropoša ujame pred Jeruzalemom vodjo prekmurskih Krucev Godrnjo, katerega potegnejo Veržejci na kol, kjer umre strašne smrti.

Veržejci postanejo osvoboditelji Murskega polja.

Glavna junakinja Vida umre na svoji posesti pri Jeruzalemu, a stari Ropoša pa v visoki starosti doma v Veržeu.

Glavne in zgodovinske osebe so: Poveljnik veržejskih strelcev Karl Ropoša. Njegova hčerka Vida. Vodja prekmurskih Krucev Anton Godrnja iz Bakovcev. Povest je prepletena tudi s smešnimi prizori in je glavni junak za smeh in kratek čas Veržejec Andrej Husijan.

Kot dodatek k povesti je ob koncu grdo postopanje Madžarov z Muropoljci v burnem letu 1848.

Namen povesti je: Dokaz — zakaj vlada še danes tako globok prepad med Slovenci in Madžari? Glavni vzrok so vpadi divjaških Krucev.

Povest boste lahko izrezovali in shranjevali.

ŽIVE PRIČE.

Da naše zagotovilo o zavarovanju ni prazna obljuba, ampak se res tudi dejansko izplačuje, ter je do danes bilo izplačanih že

125.000 Din

naj pričajo oni sami, ki so dobili zavarovanje izplačano. Naslovi istih so sledeči:

Kopše Franc, delavec-najemnik, Ormož — Dobnik Franc, kmet, Sladka gora 12 Šmarje pri Jelšah — Pihlar Jožef, posestnik, Črmlenšak, Sv. Lenart v Slov. goricah — Plavčak Ivan, posestnik, Tlake 11, Rogatec — Zemljič Franc, posestnik, Sv. Tomaž pri Ormožu — Baloh Miha, posestnik, Založe 41, Polzela — Gomilšek Marija, posestnica, Megojnice, Griže pri Celju — Bračič Simon, posestnik, Vrhloga, Slovenska Bistrica — Munda Jožef, posestnik, Sv. Tomaž pri Ormožu — Elbl Jožef, Osek 123, Sv. Trojica v Slov. goricah — Heric Alojz, posestnik, Stara Nova vas, Križevci pri Ljutomeru — Mohorko Franc, posestnik, Stogovci, Ptujška gora — Marhat Anton, posestnik, Gornji Dolič, Mislinja — Žnider Vinko, posestnik, Gavci, Šmartno ob Paki — Stramec Anton, Orlica 40, Ribnica na Pohorju — Rožič Janez, Lukanja pri Oplotnici — Horvat Franc, Hošnica 8, Laporje — Vučak Anton, Novi Beznovci, Cankova — Lorbek Marija, Podgorje 25, Slovenjgradec — Kukovec Jakob, Hajndl 26, Velika Nedelja — Stajenko Anton, Ihova, Sv. Benedikt v Slov. goricah — Hrovat Justin, Gornja Ponikva, Žalec — Caril Janez, Gornja Hajdina, Ptuj — Čuček Karl, Zgornji Porčič 2, Sv. Trojica v Slov. goricah — Mikulič Janez, Sv. Jurij 2, Rogatec — Kolar Ivan, Dobovec 20, Ponikva ob juž. žel. — Toplak Franc, Grajena, Ptuj — Jevševar Jernej, Sv. Miklavž 58, Sv. Jurij ob Taboru — Korošec Anton, Preloge, Prihova, Konjice — Plavčak Jernej, Žahenberc, Rogatec — Pavše Matevž, Kot, Prevalje — Skirbiš Anton, Sv. Ana, Makole — Zadravec Alojzij, Rožički vrh, Sv. Jurij ob Sčavnicah — Jurhar Rudolf, Šmiklavž, Sv. Jurij ob Taboru — Ogrizek Ivan, Starše, Št. Janž na Drav. polju — Kancler Ivan, Starše, Št. Janž na Drav. polju — Jelen Antonija, Sv. Andraž 88, Št. Ilj pri Velenju — Žegel Matilda, prevžitkarica, Legen, Slovenjgradec — Janiša Jakob, Žikarce 47, Sv. Barbara v Slov. goricah — Krump Jakob, Bevče 20, Velenje — Novak Franc, Mihalovci, Ivanjkovci — Kresnik Ignac, Kraberg, Loče — Borušek Ignac, posestnik, Stranice, Konjice — Gašparič Ivan, Šardinje 21 — Elizabeta Osenjak, Draženci 4, Ptuj — Jožef Beričnik, Graška gora 2, Šmiklavž pri Slovenjgradcu — Nedeljko Jožef, Selce 44, Št. Rupert v Slov. goricah — Ambrož Ivan, Lešnica 58, Ormož — Zorec Martin, Št. Lovrenc na Drav. polju — Fuchs Matevž, Stanošinci 19, Podlehnik — Vtič Franc, Sveče 12, Stoprce, Majšperk — Vindiš Vinko, Spodnje Rače 157, Rače — Kranjc Albin, Dežno 17, Makole — Zidarič Rudolf, Veličane 11, Ivanjkovci — Vrabič Cecilija, Koritno 20, Majšperk — Skornšek Mihael, Lokovica 28, Šoštanj — Zupanič Mihael, Spodnja Hajdina 46, Ptuj — Pivec Jožef, Ploderšnica 17, Marija Snežna — Čuček Franc, Podvinci 15, Ptuj — Ott Gregor, Goriški vrh 12, Dravograd — Boc Jožef, Dolnja Podgora 18,

Nemška Loka — Tušek Janko, Gačnik 47, Pesnica — Leskovšek Ivan, Ojstriški vrh 16, Št. Jurij ob Taboru — Kocjan Štefan, Martijanci, Prekmurje — Stagar Anton, Lešnica 56, Ormož — Kraner Barbara, Negova 25, Ivanjci — Jagrič Janez, Lastnič 61, Kozje — Žaler Franc, Sotensko 4, Šmarje pri Jelšah — Fenšer Jožef, Kravjek 15, Loče pri Poljčanah — Hojnik Ema, Trnovlje, Vojnik — Šumenjak Anton, Prerod, Moškanjci — Alegro Josip, Golobinjek 10, Podčetrtek — Šintler Martin, Podzavrh 26, Boštanj (Kranjsko) — Hajnžič Ivan, Kušernik 21, Šmarjeta ob Pesnici — Forstnarič Ludovik, Janžev vrh, Ptujška gora — Pečar Marija, Trnovlje, Vojnik — Salamon Fr., Zamarkova, Sv. Lenart v Slov. goricah — Jančič Marjeta, Hrastovec, Studenice pri Poljčanah — Arbeiter Ivan, Mali Paradiž 30, Sv. Barbara v Halozah — Veselko Franc, Godemarci, Mala Nedelja — Ivan Račič, Vrbinska vas 4, Cerklje ob Krki — Benko Martin, Selce, pošta Št. Lenart v Slov. goricah — Zajko Vinko, Placarje 48, pošta Sv. Urban pri Ptuj — Kovče Jožef, Sv. Rupert 93, Št. Jurij ob juž. žel. — Bohanec Gera, Godemarci 41, Mala Nedelja — Ferdinand Černe, Ješenca 30, pošta Fram — Stobar Jožef, Sp. Korena, pošta Sv. Barbara pri Mariboru — Pavličič Anton, Melanjski vrh, pošta Slatina-Radenci — Ernestl Alojz, Tepanje 73, pošta Konjice — Lovrenko Anton, Sv. Marko nižje Ptuj — Štamberger Simon, Sv. Marko nižje Ptuj — Žunkovič Andrej, Prepolje 22; Št. Janž na Drav. polju — Metelan Marija, Orla vas 11, Braslovče — Čestnik Marko, Spodnja Hajdina, pošta Ptuj — Plavčak Miha, Nagonja 18, pošta Rogaška Slatina — Lepej Anton, Stopno 1, pošta Makole — Bolko Barica, Zgornja Polskava — Strmšek Franc, Hošnica, pošta Laporje — Topolinjak Roza, Rožiški vrh 38, St. Jurij ob Ščavnici — Znidarič Jakob, Belehnečiči, Št. Jurij ob Ščavnici — Brumec Franc, Brešnjevce, pošta Slov. Bistrica — Narat Janez, Stoperce 54, pošta Majšperk — Hajšek Matevž, Ložnica, pošta Makole — Ribič Janez, Krčevina 17, pošta Ptuj — Hajnik Alojz, Ličnica 28, pošta Loče pri Poljčanah — Frice Peter, Podgora, pošta Nemška Loka pri Kočevju — Plečko Marija, Rače 126, pošta Rače — Pernat Franc, Pleterje 26, pošta St. Lovrenc na Drav. polju — Vračič Martin, posestnik, Biš 25, pošta Sv. Bolšenk v Slov. goricah — Cerič Alojz, Krčevina 77, pošta Vurberg — Grmič Franc, Dragotinci 32, St. Jurij ob Ščavnici — Lipnik Elizabeta, Rače 155, Rače — Hodnik Tomaž, Legen, pošta Slovenjgradec.

Nekateri slučaji so še nerešeni, nekaj pa je bilo odklonjenih, ker niso plačali v določenih mesecih. V tem oziru ne moremo napraviti nobene izjeme, ker je taka pogodba. Tudi vsako drugo prošnjo smo morali zavrniti, ker kakor sami vidite, je res nesrečnih in pomoči deležnih toliko, da **zmoremo to samo potem dobrih prijateljev našega lista, ne pa z naročnino!** Ti so namreč uredili to zavarovanje!

V prihodnjem letu bodo zavarovani oni celoletni naročniki, kateri bodo tekom meseca decembra 1933 ali januarja 1934 vplačali celoletno naročnino, oziroma doplačali toliko, da bo vse do konca leta 1934 plačano. — Celoletna naročnina znaša Din 32.—. Shranite si priloženi pravilnik in položnico!

Pravilnik.

§ 1. „Slovenski gospodar“ prostovoljno zagotavlja, da po svojem zavarovalnem odseku celotnemu naročniku, ki je vplačal Din 32.—, zavaruje v letu 1934 **njegovo** stanovanjsko hišo, kamor „Slovenski gospodar“ prihaja, za Din 1000.— Gospodarska poslopja niso s tem zavarovana.

§ 2. Podpora se izplača, če pogori hiša tako, da ni mogoče v njej stanovati.

§ 3. Pravico do te podpore imajo oni celoletni naročniki, ki bodo v decembru 1933 ali v januarju 1934 vplačali celoletno naročnino v znesku Din 32.—. Oni, ki imajo naročnino vplačano za več mesecev prihodnjega leta, morajo doplačati toliko, da bodo imeli vplačano do konca leta 1934. Vsak naročnik, naj torej pazi, da bo v decembru 1933 ali vsaj v januarja 1934 imel vplačano naročnino do konca leta 1934, ker bodo v prihodnjem letu samo tisti zavarovani.

§ 4. Podpore dobi izplačane oni, ki ima hišo v najemu. Prevžitkar, član družine ali uslužbenec, ki je bil celoleten naročnik, ni deležen zavarovanja. Enako niso zavarovane viničarske, gozdne in lovske kočice, ker v njih stanujejo lastnikov lastnoljenci.

§ 5. Podpora se ne izplača: ako je naročnik sam zažgal ali po kaznjivi zanikarnosti povzročil požar; — ako zavarovalni odsek ugotovi, da je bila hiša do svoje polne vrednosti zavarovana in se je ta zavarovalnina tudi izplačala; — ako je povzročitelj požara (recimo železnica) škodo v celoti povrnil; — ako je požar nastal vsled vojne, upora, eksplozije javnih zalog smodnika. — Vsak spor rešuje samo zavarovalni odsek in je vsako sodno postopanje izključeno.

§ 6. Vlogo za izplačilo zavarovalnine je napraviti takoj po požaru. Kdor se tekom enega meseca ni prijavil, ne more zavarovalnine več zahtevati. Vlogi je priložiti potrdilo občinskega urada, ki je koleka prosto, kjer mora biti potrjeno: kdaj je nastal požar, vzrok, številka hiše, ki je pogorela, kje in za kako vsoto je bila hiša zavarovana.

§ 7. Podpora se izplača v celoti brez odbitkov samo po poštni nakaznici.

§ 8. Oni, ki je podporo prejel, je dolžen dati pri cerkvi skupno z obč. oznanili to objaviti, da je prejel zavarovalnino „Slovenskega gospodarja“ izplačano.

Zavarovalni odsek.

Novim naročnikom

Slov. gospodarja!

Kdor se na novo naroči na „Slov. gospodarja“, ki ga torej v času, ko ga naroča, ne prejema, ta naj piše dopisnico, nakar se mu dpošlje en izvod s položnico. To položnico naj takoj izpolni in ko bo uprava prejela naročnino, bo začela redno pošiljati list.

Prav nič ceneje, pa zato veliko hitreje gre tudi to, da novi naročnik kup, nakaznico in kar na njej napiše svoj natančen naslov in nam istočasno sporoča, da se na novo naroča na „Slov. gospodarja“.

Najceneje pa je, ako na pošti kupiš splošno položnico, napišeš samo v njo našo čekovno številko 10.603 Slovenski gospodar, Maribor, na drugi strani srednjega dela pa, ker moraš vplačati za vplačilo 50 par, smeš pa itak napisati kar hočeš. Treba pa je tako položnico pravilno izpolniti!

Vzorec naročilnice:

Podpisani naročam Slov. gospodar in prosim, da mi dpošljete položnico, nakar Vam nakažem takoj naročnino. Naročil bom list za celo leto in plačal Din 32.—, za pol leta in plačal Din 16.—

Dosedaj še nisem dobival lista, sem nov naročnik.

Moj natančen naslov je:

Ime in priimek

Stan

Kraj

Pošta

Dosedanjim naročnikom Slovenskega gospodarja.

Danes dobite s to prilogo tudi položnico. Kako se izpolni položnica?

Položnica ima tri dele: prvi del je pobotnica, najpreje se napiše znesek v številkah, 32, nato z besedami: tridesetdva. Drugi del je srednji, ki nosi ime: Sporočilo lastniku čekovnega računa, tukaj tudi napišete s številkami 32, nato pa natančen svoj naslov, in sicer tistega, na katerega naj se list pošilja ter zgoraj pripombo **star naročnik**. Spodaj napišete datum, kateri dan daste na pošto. Tretji del se imenuje Temeljica, napišete znesek 32, pa svoj naslov, kakor tudi datum.

Prvi del dobite na pošti nazaj kot pobotnico. Drugi del dobimo mi preko Ljubljane v Maribor. Kar nam na ta del položnice napišete, vse izvemo. Sedaj ko plačujete 50 para za plačilo po položnicah, smete tudi kaj napisati. Za nas zadoštuje, da vsi dosedanji naročniki, ki naslova niso izpremenili, napišejo: **star naročnik**. S tem seveda se ne misli, da je dotični naročnik star, ampak, da je za nas v upravi lista star, dober prijatelj in naročnik, tako ga pri knjiženju veliko hitreje najdemo, pa nam ni treba ugibati, ali je ta novi naročnik. Kdor to izpusti, se mu lahko zgodi, da dobi dva lista, ali pa tudi nobenega, pa je malo jeze na nas, ki žal nismo vsevedni. Izpolnite položnico tako, kakor vas prosimo, pa bo vse za vse dobro.

Po predpisih morate položnico pisati s črnilom. Ako istega nimate doma, nesite seboj položnico, da jo spišete v kakem uradu. Zelo bodo ustregli ljudem pa tudi nam tamkaj, kjer bodo vsako nedeljo tekom meseca decembra in januarja imeli urejeno tako, da bodo ljudje po službi božji lahko dali položnice izpisati v kaki pisarni od večjih naših prijateljev. Dajte si to po krajevnih razmerah urediti, da se bo ljudem do skrajnosli v vsem ustreglo.

Če pa položnico, ki vam jo danes pošiljamo, izgubite, pokvarite, ali raztrgate, ni treba pisati po novo, ker vas to preveč stane. Vzemite na pošti splošno položnico, pa napišite na njo vse ravnotako kot zgoraj povedano, samo našo čekovno številko 10.603 še napišite na vse tri dele poleg in na prvi ter drugi del tudi: Slovenski gospodar Maribor.

To je vsa umetnost, kako se najceneje pošilja denar.

1278-33

Naročilnica

Uprava

„Slovenskega gospodarja“

Maribor

Koroška c. 5